

แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

‘สารนิพนธ์’
ของ
นายลัทธศักดิ์ แพรสายทอง

เสนอตอบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370.78

๓๖๕/๗

๙.๖

แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายลัทธศักดิ์ แพร่สายทอง

S230970

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2548

h 2๓๓๓30

5 ๕๓ 2548

ลัทธศักดิ์ แพรสายทอง (2548) แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี สารนิพนธ์ กศ ม
(การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมและรวบรวมปัญหา การทำ
วิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผู้ให้ข้อมูล
ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 39 คน ที่ได้จากการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ
แบบสำรวจแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา
ที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสำรวจ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1 แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม
ข้อบ่งชี้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหาร
ได้จัดทำข้อกำหนดหรือนโยบายการสนับสนุน และกำกับติดตามประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน
อย่างต่อเนื่อง 2) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารได้ให้การยกย่อง
ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารได้
ส่งเสริมให้ครูนำผลงานการวิจัยใน ชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จออกเผยแพร่ 4) ด้านการมีความ
รับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูทำงานแบบพึ่งพาอาศัยกันในการ
ทำงานเป็นทีม 5) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยใน
ชั้นเรียน ผู้บริหารได้ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่
การงาน โดยอาศัยกระบวนการการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสำคัญ

2 การรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม
ข้อบ่งชี้ 5 ด้าน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้ส่งเสริม ปัญหาที่พบได้แก่ 1) ผู้บริหาร
ไม่ได้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดหรือนโยบาย แผนปฏิบัติการประจำปี ขาดงบประมาณ วัสดุ
อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก 2) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้ครูนำผลงานการวิจัยที่ประสบ
ความสำเร็จออกเผยแพร่ 3) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการพัฒนาครูให้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษา
ดูงาน 4) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาการทำวิจัย
ในชั้นเรียนของครู 5) ผู้บริหารไม่ส่งเสริมให้ครูใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการ
พิจารณาความดีความชอบ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลา
ค้นคว้าหาข้อมูล ครูขาดความมั่นใจ ขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี ขาดการกำกับติดตาม
อย่างต่อเนื่อง และผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือด้านข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน ทำให้การดำเนินงาน
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่มีประสิทธิภาพ

GUIDELINES FOR SUPPORTING TEACHERS' CLASSROOM
ACTION RESEARCH IN BASIC EDUCATION OF PHOTHARAM
DISTRICT, RATCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
MR LATTASAK PRAESAITONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
May 2005

Lattasak Praesaitong (2005) *Guidelines for Supporting Teachers' Classroom Action Research in Basic Education of Photharam District, Ratchaburi Province*
Master's project, M Ed (Educational Administration) Bangkok Graduate school,
Srinakharinwirot University Project Advisor Puongrat Kesonpat

The purposes of this research were to study guidelines for supporting teacher' classroom research in schools under Basic Education Office of Photharam, Ratchaburi and collect relates problems Purposive sampling was used to elicit information form 39 school administrators, academic teachers, and teachers Data were analyzed by content analysis and thematic analysis procedures

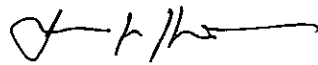
The results of the study were presented in 2 sections

1 The guidelines for supporting teachers' classroom research in schools under Basic Education Office Photharam, Ratchaburi in 5 areas were 1) support for research success, administrators had set support regulations and policies as well as had continuously monitored and evaluated classroom research, 2) acceptance and expression of respect to teachers doing classroom research, the administrators recognized and praised the teachers, 3) recognition of teachers doing research' the administrators supported teacher to publicize their research 4) responsibility for the teachers doing research, the administrators encouraged teachers to help each other in teamwork, 5) promoting career path, the administrators supported, advised, and helped teachers' promotion based on their classroom research

2 Some school administrators did not provide supports for teachers' classroom research The problems related to the 5 areas of classroom research were 1) administrators did not set regulations, policies or annual plans, lacked budget support, equipment and facilities, 2) administrators did not encourage teachers to publicize their research, 3) administrators did not provide supports for teachers to attend training program, deminar, study trip, 4) administrators did not have appropriate system to supervise, counsel, and help solve problems teachers' classroom research, 5) administrators did not encourage teachers to use classroom research as part of promotion assessment Other problems included teachers having much burden and responsibilities, lack of time for seeking data, lack of confidence in doing research, lack of technology usage skills, lack of continuous supervising, and lack of parents' cooperations in providing factual data of students which resulted in inefficient classroom research

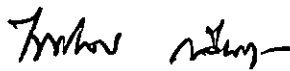
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ของ ลัทธศักดิ์ แพรสายทอง ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

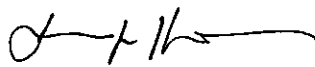
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร ไพโรจน์ กลินกุลลาบ)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

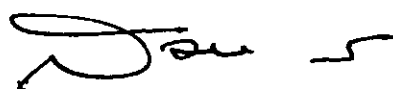
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร วีระ สุภากิจ)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร ราชนัย บุญธิมา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร สมชาย ชูชาติ)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ ศ 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ อาจารย์ ดร. ราชนย์ บุญธิมา ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์และได้ให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสำรวจให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี อาจารย์ชัยวัฒน์ แสงออน อาจารย์วุฒิชัย บุญหล้า อาจารย์วินัย บัวแดง และ อาจารย์อำไพ อยู่สบาย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความร่วมมือให้ทดลองใช้ เครื่องมือและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจอย่างดียิ่ง

คุณคาและคุณประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นการแสดงความกตัญญู กตเวทิตาแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณและผู้สนับสนุนผู้ทำสารนิพนธ์

ลัทธศักดิ์ แพรสายทอง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
สภาพทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม	
จังหวัดราชบุรี	7
ความจำเป็นในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน	13
การวิจัยในชั้นเรียน	14
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	14
ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน	17
กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน	18
ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน	22
แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน	24
แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในชั้นเรียน	25
คุณภาพงานวิจัยในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการศึกษา	25
การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียน	
การสอน	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
งานวิจัยในประเทศ	47
งานวิจัยในต่างประเทศ	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
วิธีดำเนินการวิจัย	51
ขั้นตอนในการตั้งประเด็นการสัมภาษณ์และการสำรวจ	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 ผลการศึกษาวิจัย	54
ตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู	54
ตอนที่ 2 การรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	61
วิธีดำเนินการวิจัย	61
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	70
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	79
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือเพื่อการวิจัย	80
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย	82
ภาคผนวก ค เครื่องมือเพื่อการวิจัย	89
ภาคผนวก ง รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้เครื่องมือและกลุ่มตัวอย่าง	110
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	113

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 ผลกระทบของความรู้จากการปฏิบัติและการวิจัยที่มีต่อกลยุทธ์
ในการสอน	15
2 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	20

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ได้กำหนดว่าการจัดการศึกษาจะต้องทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกภูมิใจองงามทั้งสวณ ดนและสังคม มีการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ ความเจริญทางวิชาการ และก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 6 ได้กำหนด ความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ได้ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 2-5)

ในการจัดการศึกษาปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า หน่วยงานที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการ ศึกษา คือ โรงเรียน เพราะโรงเรียนมีหน้าที่ให้การศึกษาอบรมโดยตรง ดังนั้น วัตถุประสงค์ หลักของการบริหารงานโรงเรียน ก็เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามความ มุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และที่แก้ไข เพิ่มเติมฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งจัดการศึกษาให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 5)

การศึกษาในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคน ให้โอกาสทุกคนได้รับ การศึกษาอย่างทั่วถึง ให้โอกาสแก่ทุกฝ่ายให้มีส่วนรวมในการจัดการศึกษา และให้มีเสรีภาพทาง วิชาการ ซึ่งเป็นหลักประกันได้ว่าครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ศึกษาวิจัย มีเสรีภาพในการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้มีการคิดค้นหารูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนา การศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ 2542 1)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา ยังไม่สามารถดำเนินการจัดการศึกษา ที่เป็น กระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ในอันที่จะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความ เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เป็นเพราะระบบการศึกษาของเรายังมุ่งการเรียนโดยการท่องหนังสือ หรือเอา วิชาเป็นตัวตั้งเป็นสำคัญ แยกตัวเองออกจากความเป็นจริงของชีวิตและสังคม ไม่ได้เรียนรู้จาก สถานการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ชีวิตมาก สิ่งที่ยังบอกว่าการจัดการศึกษาของประเทศ มีปัญหา จำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนเร่งด่วน มีดังนี้ 1) คนทุกวัยตั้งแต่ เกิดจนจบมหาวิทยาลัย เรียนแต่วิชาจำแต่หนังสือ ถูกล้อมกรอบด้วยตารางสอนและห้องเรียน การ พัฒนาการจึงไม่เอื้อให้มีคุณสมบัติ มองกว้าง คิดไกล ไผ่สูง มุ่งทำงาน ขาดชีวิต 2) วิธีการเรียน การสอนยังไม่ได้เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนได้พัฒนาการด้านการสังเคราะห์ การออกความคิดเห็น

และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 3) ครูเป็นผู้มีอำนาจในชั้นเรียน ครูยังคงยึดมั่นว่าตนเองเป็นผู้รู้มากที่สุด และมีอำนาจมากที่สุดในกระบวนการเรียนรู้ 4) กระบวนการเรียนรู้เป็นความทุกข์ อับเฉา นาเบื่อหน่ายทั้งพ่อแม่ ครู นักเรียน ยึดหลักสูตร เนื้อหา สารทั้งหมดเป็นเกณฑ์ นักเรียนทุกคนจึงเครียดขาดความสุขในการศึกษา 5) โรงเรียนไม่สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และขาดความสัมพันธ์กับชีวิต ชุมชน 6) กระบวนการเรียนการสอนยังเป็นพฤติกรรมรวมอำนาจ และพฤติกรรมถ่ายทอดสดสวนการฝึกปฏิบัติการศึกษาฝึกคิดและการอบรมบ่มนิสัยยังมีน้อยกว่าการท่องเนื้อหา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543 2)

นอกจากนั้น ครูไทยส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนและมีทัศนคติว่าเป็นเรื่องที่ยาก และยังไม่ได้เล็งเห็นประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง ดังที่ อัจฉรา สรวาสี (2540 16-17) ได้เปิดเผยถึงข้อค้นพบด้านทัศนคติของครูไทยต่อการวิจัยในชั้นเรียน พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสรุปถึงประโยชน์และความจำเป็นของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า ‘ทุกปัญหาและความต้องการด้านกระบวนการเรียนรู้ของครู ล้วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และต่างต้องการการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาทั้งสิ้น แต่ครูยังขาดความรู้และความเข้าใจในการทำวิจัยและมองว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก ใกล้เคียง เสียเวลา และไม่มีเวลาจำเป็น ซึ่งโดยแท้ที่จริงแล้ว การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการค้นหาคำตอบให้กับคำถามที่ครูสนใจด้วยวิธีการเชิงประจักษ์ ครูทุกคนสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานสอน หรือเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยวิธีการง่าย ๆ โดยครูสามารถทำวิจัยไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงานการสอนประจำวัน สำหรับเรื่องที่จะศึกษานั้น ส่วนมากจะเป็นปัญหาที่ครูพบจากการปฏิบัติงานสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ไขปัญหาที่นั้น ๆ หรืออาจมาจากความคิดริเริ่มของครูในการที่จะพัฒนาปรับปรุงวิธีสอนหรือสื่อการสอนที่จะใช้อยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

ดังนั้น การจัดการศึกษาในโรงเรียนที่ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่มีแนวทางการส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน และที่สำคัญควรมีการส่งเสริมให้ครูที่สอน ให้มีการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อให้พัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (กรมวิชาการ 2542 1)

แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยครูจะต้องเป็นทั้งผู้ทำวิจัยและผู้ใช้ผลการวิจัย เมื่อครูสามารถทำวิจัยได้ ประโยชน์ที่ครูได้รับก็คือครูสามารถนำความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่ง

ของการแสวงหาความรู้ของนักเรียนและตัวครูเอง เมื่อครูมีการสังสมความรู้ที่ได้จากการวิจัยได้นานพอสมควรและผลการวิจัยที่ครูปฏิบัติก็จะเป็นแนวทางที่ครูสามารถนำไปพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้ก้าวหน้า นำไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ จากผลการสุ่มตัวอย่างจำนวน 735 ตัวอย่าง เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการผลิตและพัฒนาครู พบว่า 96% เห็นด้วยกับการสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (สมหวัง พิริยานุวัฒน์ 2543 : 25)

ดังนั้น การที่ผู้บริหารจะส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูผู้สอนมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนอย่างน้อยให้ครอบคลุม 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมครูผู้สอนให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ผู้บริหารควรให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ กับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4) ผู้บริหารควรให้ความรับผิดชอบตอครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ผู้บริหารควรส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้จะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ครูผู้สอนได้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์ (2536 : 84)

จากการสัมภาษณ์ถึงปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและครูทางวิชาการในสถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 12 คน (ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่โรงเรียนวัดหนองมะคา โรงเรียนชุมชนวัดเฉลิมอาสน์ โรงเรียนบ้านหนองครึม และโรงเรียนบ้านเนินมวง) ในประเด็นปัญหาความสนใจที่ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูที่ต้องการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านใดมากที่สุด ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครู โดยภาพรวมต่างมุ่งสนใจไปที่การทำวิจัยในชั้นเรียน กล่าวคือ อยากทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ทำไม่เป็น ซึ่งมีเหตุผลส่วนใหญ่เหมือน ๆ กัน กล่าวคือ ไม่มีความรู้และทักษะในการวิจัย ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้ คิดวางแผนวิจัยเป็นบทบาทของนักวิชาการที่จะต้องมีความรู้ในการทำวิจัยโดยตรงเป็นเรื่องยากสำหรับครูในการตั้งสมมุติฐาน สร้างเครื่องมือ หาคาสถิติต่าง ๆ ทั้งต้องใช้เวลามาก มีงานสอนเต็มมือ เหตุผลดังกล่าวจึงล้วนเป็นความยุ่งยากลำบากใจของครูที่จะเริ่มต้นการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ในเวลาที่ผ่านมา แต่ด้วยความตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในการที่จะต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของตน จึงมีความต้องการให้สถานศึกษาพิจารณาให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ให้ดียิ่งขึ้น

จากความสำคัญและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมาแล้ว ประกอบกับการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รัฐได้มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการพัฒนาไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 21) ทำให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดทำสาระหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล รวมทั้งการส่งเสริมการทำ

วิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งจะให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่ครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นกว้างงานวิจัยที่ผาน ๆ มา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- 2 เพื่อรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงาน การทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนาการเรียนการสอนให้ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยดำเนินการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ใน 5 ด้าน ได้แก่

- 1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 54 คน และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 629 คน

2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ดำเนินการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 13 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

2.2 ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วยครูวิชาการ จำนวน 13 คน ครูผู้สอน จำนวน 13 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

1 การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการที่ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และวิธีการใหม่ ๆ มาปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2 แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม ให้การแนะนำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ รวมทั้งการกระตุ้น ปรับปรุง พัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การกำหนดให้มีนโยบาย แผนปฏิบัติการวิจัย เงินทุน อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และติดตามผลการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง

2.2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่อง ชมเชย รับฟังความคิดเห็น ยอมรับความสามารถ และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย

2.3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จัดอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู และส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ และปฏิบัติงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา เอาใจใส่การปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างเต็มที่ แนะนำให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และหาทางช่วยเหลือครูที่ยังไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีโอกาสทำวิจัยในชั้นเรียน

2.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน การให้ความดีความชอบ การแนะนำช่วยเหลือครูใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนปรับปรุงตำแหน่งที่สูงขึ้น

3 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษา

4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครู ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

5 ครู หมายถึง ครูวิชาการ และครูผู้สอน ที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

6 ปัญหาการทำวิจัย หมายถึง ข้อขัดข้อง ข้อสงสัย สิ่งที่ต้องแก้ไข หรือสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังในการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1 สภาพทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- 2 ความจำเป็นในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3 การวิจัยในชั้นเรียน
 - 3 1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
 - 3 2 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
 - 3 3 กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน
 - 3 4 ประโยชน์การวิจัยในชั้นเรียน
- 4 แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5 1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5 2 งานวิจัยต่างประเทศ

1 สภาพทั่วไปของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

การจัดระบบการศึกษาปัจจุบัน มีการกำหนดภารกิจ โครงสร้าง เกณฑ์การจัดกรอบ อัตรากำลังที่เหมาะสม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามภารกิจและโครงสร้างขึ้นมาใหม่นั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบุคลากร และระบบการบริหารจัดการเพื่อให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในพระบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งให้บริการด้านการเรียน การสอนแก่ผู้เรียนโดยตรง ภาระงานทางด้านการศึกษาเกือบทั้งหมดจะอยู่ในสถานศึกษา จึงทำให้สถานศึกษากลายเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด ในการบริหารจัดการการศึกษา

จังหวัดราชบุรี มีการจัดการศึกษาโดยแบ่งเขตพื้นที่การศึกษาเป็น 2 เขต สำหรับอำเภอโพธาราม อยู่ในเขตดูแลจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา 2 ส่วนใหญ่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 43 แห่ง และขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 11 แห่ง มีสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 54 แห่ง มีสถานศึกษาเข้าโครงการนาร่องปฏิรูปการศึกษา ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 5 แห่ง และปีการศึกษา 2540 จำนวน 22 แห่ง รวมทั้งสิ้น 27 แห่ง

โดยเฉลี่ยห้องเรียนหนึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 20 คน สวนใหญ่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ร้อยละ 67.75) รองลงมาเปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 25.40) ในจำนวนสถานศึกษาชั้นพื้นฐานทั้งหมด สวนอัตรากำลังครูต่อนักเรียนอยู่ที่ 1:19 อัตราครูต่อห้องเรียนเท่ากับ 1:0.88 และอัตราห้องเรียนต่อนักเรียนเท่ากับ 1:20 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 มีครู ไม่ครบชั้นโดยเฉลี่ยครู 5 คนต่อนักเรียน 6 ห้องเรียน ครูบางคนดูแลนักเรียนหลายห้องเรียน ด้านบุคลากรมีจำนวนบุคลากร 629 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน ครูจ้างสอน จำนวน 5 คน ไปช่วยราชการ จำนวน 30 คน ครูขาดตามเกณฑ์ในอำเภอ จำนวน 22 คน สวนงบประมาณร้อยละ 87.35 จ่ายเป็นเงินเดือน ที่เหลือจ่ายเป็นงบลงทุน งบดำเนินการและอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.64, 2.68 และ 1.3 ตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 2546:2)

สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐานกลุ่มเป้าหมาย ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันของสถานศึกษา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี เพื่อดำเนินการวิจัยมีจำนวน 4 แห่ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการออกไปสัมภาษณ์ โดยแยกเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดหนองมะค่า และโรงเรียนชุมชนวัดเฉลิมอาสน์ และข้อมูลจากสถานศึกษาที่ไม่ได้ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองครีမ် และโรงเรียนบ้านเนินม่วง สถานศึกษาแต่ละแห่งมีแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1 โรงเรียนวัดหนองมะค่า ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันเปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดเป็นสถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียนทั้งหมด 247 คน จำนวน 8 ห้องเรียน มีผู้บริหาร 1 คน ครู 10 คน มีนายฉลอง เกาสังข์ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพเศรษฐกิจ ประชากรสวนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม งบประมาณร้อยละ 95 ที่เหลือประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง มีฐานะยากจน (โรงเรียนวัดหนองมะค่า 2546:5)

สำหรับผลการเรียนของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 มีดังนี้

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)								รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	วิทย์	สังคม ศาสนา	สุข ศึกษา	ศิลปะ	กอท	ภาษา ต่างประเทศ	
ป 1	75 95	79 41	79 09	79 66	82 47	81 38	83 00	73 34	79 29
ป 4	77 44	71 52	72 85	74 98	73 84	77 30	75 56	77 50	77 27
รวมเฉลี่ย	76 70	75 48	75 97	77 32	78 16	79 34	79 78	75 42	77 27

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)						รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	สพช	สสน	กพอ	อังกฤษ	
ป 2	78 34	85 15	79 70	79 03	77 76	76 9	79 48
ป 3	77 64	73 70	79 21	81 30	80 36	76 30	79 39
ป 5	81 50	72 05	73 82	80 74	81 42	75 90	77 57
ป 6	81 48	80 39	77 34	80 60	82 74	72 00	77 42
รวมเฉลี่ย	79 74	85 32	77 57	80 42	80 57	75 28	78 15

สภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการกำหนดนโยบาย มีการวางแผนและดำเนินการการทำวิจัยในชั้นเรียนรวมกัน จึงทำให้ทราบปัญหา และความต้องการของผู้เรียน ครูสามารถแก้ปัญหาและจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียน ปัญหาที่พบในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ครูมีภาระงานสอนมาก และยังต้องทำงานในหน้าที่อื่นอีก ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้เต็มที่ ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน

2 โรงเรียนชุมชนวัดเฉลิมอาสน์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลคลองตากุด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันเปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมด 115 คน จำนวน 8 ห้องเรียน มีผู้บริหาร 1 คน ครู 6 คน มีนายลือศักดิ์ ปัญญาสาร เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพเศรษฐกิจ ประชากรประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ ธุรกิจ สวนตัว รับจ้าง ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะค่อนข้างดี (โรงเรียนวัดเฉลิมอาสน์ 2546 3)

สำหรับผลการเรียนของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 มีดังนี้

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)								รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	วิทย์	สังคมศึกษา	สุขศึกษา	ศิลปะ	กอท	ภาษาต่างประเทศ	
ป 1	71 72	73 45	75 10	7 4	76 25	77 36	80 12	72 42	75 44
ป 4	74 52	75 45	76 38	79 42	80 25	81 14	81 22	71 65	77 50
รวมเฉลี่ย	73 12	74 45	75 74	78 28	78 25	79 25	80 67	72 03	76 47

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)						รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	สพข	สสน	กพอ	อังกฤษ	
ป 2	74 58	72 65	77 42	79 45	80 55	75 23	76 64
ป 3	72 55	70 25	75 69	78 50	79 75	72 45	74 86
ป 5	73 52	74 15	76 56	79 52	82 00	73 77	76 58
ป 6	75 45	76 47	78 65	82 75	82 46	75 45	78 53
รวมเฉลี่ย	74 025	73 38	77 08	80 05	81 19	74 22	76 65

สภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาเป็นหลัก โดยมอบหมายให้ฝ่ายงานวิชาการของสถานศึกษา มีการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับคณะครู และครูส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งครูสามารถแก้ปัญหา และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ตามความต้องการ ส่วนปัญหาที่พบในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในโรงเรียนชุมชนวัดเฉลิมอาสน์ ได้แก่ จำนวนครูไม่ครบชั้น ครูผู้สอนไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ครูต้องทำหน้าที่หลายหน้าที่นอกเหนือจากหน้าที่การเรียนการสอน ทำให้ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน

3 โรงเรียนบ้านหนองครึม ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลหนองกวาง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันเปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมด 96 คน จำนวน 8 ห้องเรียน มีผู้บริหาร 1 คน มีครู 6 คน มีนายเทิดเกียรติ มาประเทียบ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพเศรษฐกิจ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมาณร้อยละ 95 ที่เหลือประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง มีฐานะยากจน (โรงเรียนบ้านหนองครึม 2546 2)

สำหรับผลการเรียนของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 มีดังนี้

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)								รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	วิทย์	สังคมศึกษา	สุขศึกษา	ศิลปะ	กอท	ภาษาต่างประเทศ	
ป 1	77 46	77 23	69 54	71 31	77 69	70 92	75 38	74 00	74 19
ป 4	70 30	68 80	66 10	65 90	80 40	70 10	66 60	62 70	68 86
รวมเฉลี่ย	73 88	73 02	67 82	68 61	79 05	70 50	70 99	68 35	71 53

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)						รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	สพช	สสน	กพอ	อังกฤษ	
ป 2	68 50	75 94	71 88	71 00	70 81	72 56	71 78
ป 3	62 62	65 54	65 31	80 31	80 69	66 69	70 19
ป 5	67 94	62 76	75 53	75 88	73 00	64 59	69 62
ป 6	75 36	65 00	65 64	78 00	78 00	71 91	79 53
รวมเฉลี่ย	68 61	67 31	69 59	76 30	75 63	68 94	72 78

สภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ได้กำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษา ไม่มีการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ครูแต่ละคนต่างคนต่างสอนไม่มีการประสานงานวางแผนร่วมกันในการทำวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูมีภาระงานสอนมาก ครูไม่ครบชั้น และยังต้องทำงานในหน้าที่อื่นอีก ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างเต็มที่ ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่มีความรู้และทักษะในการทำวิจัย ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้ ขาดงบประมาณสนับสนุน

4 โรงเรียนบ้านเนินม่วง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลธรรมแสน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ปัจจุบันเปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จัดเป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนทั้งหมด 164 คน จำนวน 8 ห้องเรียน มีผู้บริหาร 1 คน ครู 9 คน มีนายวีระ ทองเกิด เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพเศรษฐกิจ ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ที่เหลือประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะค่อนข้างดี (โรงเรียนบ้านเนินม่วง
2546 4)

สำหรับผลการเรียนของนักเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 มีดังนี้

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)								รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	วิทย์	สังคม ศาสนา	สุข ศึกษา	ศิลปะ	กอท	ภาษา ต่างประเทศ	
ป 1	73 38	72 63	76 13	77 00	78 75	76 77	79 00	72 52	75 77
ป 4	72 78	71 65	73 45	72 59	74 45	78 12	78 45	71 68	74 14
รวมเฉลี่ย	73 08	72 14	74 79	74 79	76 60	77 44	78 72	72 10	74 95

ชั้น	ผลการเรียน (คิดเป็นร้อยละ)						รวมเฉลี่ย (ร้อยละ)
	ภาษาไทย	คณิต	สพช	สสน	กพอ	อังกฤษ	
ป 2	70 75	69 88	71 66	72 00	75 47	70 25	71 66
ป 3	72 35	70 00	73 64	75 41	74 47	71 51	72 89
ป 5	74 85	74 00	76 46	76 00	78 12	75 42	75 80
ป 6	76 74	73 42	77 65	78 45	79 52	75 12	76 81
รวมเฉลี่ย	73 67	71 82	74 85	75 46	76 89	73 07	74 29

สภาพปัจจุบันและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน สถานศึกษาไม่มีการกำหนดนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างชัดเจน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ครูมีภาระงานสอนมาก และยังต้องทำงานในหน้าที่อื่นอีก ซึ่งทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่มีความรู้และทักษะในการทำวิจัย ขาดผู้รู้ที่สามารถให้คำแนะนำได้

ดังนั้น การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องนำเอาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มาเป็นนโยบายให้ครูที่ทำการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งเป็นภาระหลักในการเรียนการสอนที่จะนำมาพัฒนาหรือหาแนวทางในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

2 ความจำเป็นในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประเด็นสำคัญผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการวิจัยได้บัญญัติให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นกระบวนการหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่ง ชูศรี วงศ์รัตน์ และคนอื่น ๆ (2544 : 10) กล่าวว่า สาระสำคัญในมาตรา 30 ซึ่งถึงเจตนารมณ์ในการพัฒนาผู้เรียน และควรให้เป็นบุคลากรแห่งการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ เพราะกระบวนการวิจัยเป็นการฝึกให้มีการคิดอย่างเป็นระบบและทำงานอย่างเป็นระบบ ข้อสำคัญการก้าวไปสู่การเป็น “ครูมืออาชีพ” นั้น ครูต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ที่สามารถวางแผนและตัดสินใจดำเนินการได้เอง ประเมินตนเองได้ วิเคราะห์วิจารณ์ผลงาน หาจุดเด่นและจุดด้อยในงานของตนเองได้ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ กมล ภูประเสริฐ (2544 : 82) กล่าวว่า การแสวงหาสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ กระบวนการวิจัยในสถานศึกษาอาจไม่สมบูรณ์เท่ากับการวิจัยทั่วไป เพราะบุคลากรทางการศึกษามีงานในหน้าที่มากอยู่แล้ว อาจหย่อนเรื่องคุณภาพของการวิจัยอยู่บ้าง แต่ก็มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงการศึกษาได้อย่างดี

สวนในระดับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ในด้านกระบวนการเรียนการสอน ข้อ 1 ว่าด้วยการส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และด้านวิชาชีพครูและบุคลากร ข้อ 2 ว่าด้วยการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความตระหนัก มีจิตวิญญาณ มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้มีการวิจัยในชั้นเรียนและอื่น ๆ ตามความจำเป็นและด้านการบริหารจัดการ ข้อ 6 ว่าด้วย การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ 2543 : 31-55)

การวิจัย ดูเหมือนจะเป็นคำที่สร้างความรู้สึกว่าเป็นเรื่องยาก ครูไม่สามารถทำได้ แต่โดยสภาพความเป็นจริงแล้วการวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การวิจัยในชั้นเรียน” นั้นไม่ใช่สิ่งที่แปลกแยกไปจากบทบาทหน้าที่ที่ครูปฏิบัติอยู่ ครูเองเป็นบุคคลที่ทำการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยคือ ครูผู้สอน การวิจัยในชั้นเรียน จะเริ่มต้นด้วยการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพการณ์ที่ผู้วิจัยประสบอยู่ จากนั้นกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการหรือเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้ คือ การปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อการปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานของผู้วิจัย (กรมวิชาการ 2542 : 2-3)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ เพื่อพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหาและที่สำคัญสนอง

เจตนารมณ์การปฏิบัติการวิจัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และอีกประเด็นหนึ่งเป็นการส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยออกมาในรูปการจัดกิจกรรมเผยแพร่แลกเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

3 การวิจัยในชั้นเรียน

การศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนในระดับประถมศึกษา มีความหมายและกระบวนการและขั้นตอนในการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

ได้มีนักการศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539 : 183-184) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของหลักสูตร วิธีการสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

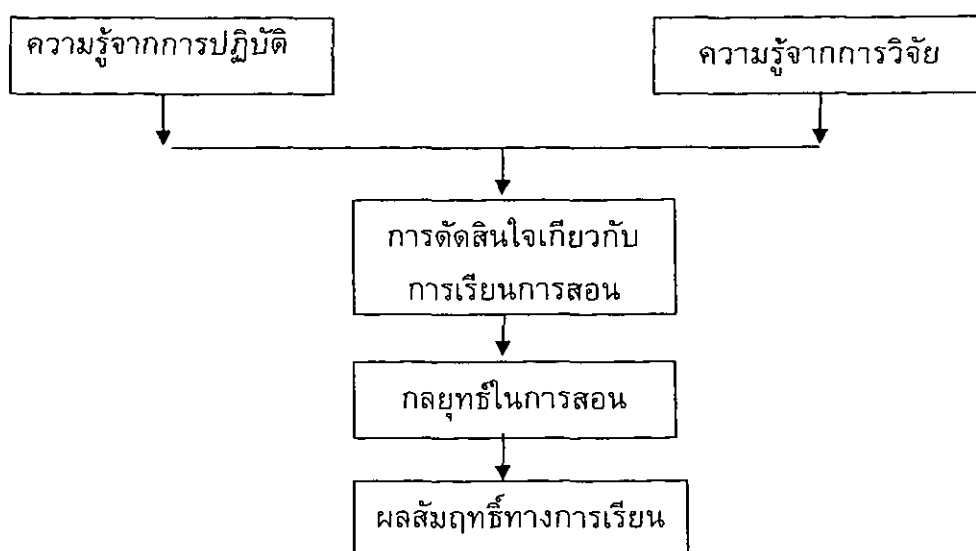
นอกจากนั้น การวิจัยในชั้นเรียนยังเป็นการศึกษาค้นคว้าที่มุ่งหาความจริงเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียน และส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น

การวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างจากการวิจัยในโรงเรียน โดยที่การวิจัยในโรงเรียนเป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งในภาพรวมและในภารกิจต่าง ๆ เช่น การบริหาร งานธุรการ การเรียนการสอน งบประมาณและการเงิน อาคารสถานที่ กิจการนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในโรงเรียน อาจประกอบไปด้วยโรงเรียนต่าง ๆ หรือชั้นเรียนต่าง ๆ แต่การวิจัยในชั้นเรียนมักจะมุ่งศึกษาในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง การวิจัยในโรงเรียนอาจศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหาร ครูและนักเรียนก็ได้

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ก็คือ การพัฒนากลยุทธ์ในการสอน (Teaching strategies) การที่ครูใช้กลยุทธ์ในการสอนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพแวดล้อมย่อมจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและบรรลุเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนในที่สุด

การสอนของครูเป็นผลมาจากความรู้สองประการ ประการแรก เป็นความรู้จากการปฏิบัติ เป็นความรู้ที่อาศัยประสบการณ์ทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน ประการที่สอง เป็นความรู้จากการวิจัย ซึ่งความรู้จากการวิจัยนี้อาจเป็นความรู้ที่ได้จากการวิจัยของคนอื่นหรือความรู้จากการวิจัยของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้จากการวิจัยในชั้นเรียน ความรู้ทั้งสองประการนี้ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน (Instructional decisions) ของครู

โดยที่การเรียนการสอน (Instruction) อาจถูกพิจารณาเป็นส่วนย่อยของการสอน (Teaching) หรืออาจถือว่าการสอน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ก็ได้ การถือตาม แนวคิดหลังนี้เป็น เพราะความเชื่อที่ว่า พฤติกรรมของครู พฤติกรรมของนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียนเกิดขึ้นในบริบทของการเรียนการสอน การตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนจะส่งผลต่อ กลยุทธ์ในการสอน ที่ครูใช้ในการสอน ซึ่งผลของกลยุทธ์ในการสอนจะมีผลกระทบโดยตรงต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความสัมพันธ์ของสิ่งที่กล่าวมาสามารถแสดงเป็น ภาพประกอบ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ผลกระทบของความรู้จากการปฏิบัติและจากการวิจัยที่มีต่อกลยุทธ์ในการสอน

ทิมา เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539) ประมวลสาระชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ
มหาวิทยาลัย บริหารการศึกษา หน่วยที่ 11-15 หน้า 184

บัญชา อึ้งสกุล (2539 24-31) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การนำเอาการทำวิจัยนำหน้าการ เรียนการสอนนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องมองให้เห็นโครงสร้างหลักสูตรในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ของภารกิจองค์ประกอบต่าง ๆ ในโครงสร้างระบบหลักสูตรทั้งในด้าน ปัจจัย กระบวนการและผลผลิตให้ชัดเจน เพราะหากมีปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงสร้าง อาจเกิดปัญหา ที่ระดับปัจจัย หรือระดับกระบวนการ หรือระดับการผลิต การวิจัยจะเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหา คำตอบว่าได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในโครงสร้างระบบหลักสูตรนั้น ๆ เพื่อนำไปสู่การ ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อไป

ประวิตร เอรารธรรม (2542 1-2) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า งานครูเกี่ยวกับการพัฒนา สติปัญญา ความสามารถที่หลากหลายของเด็กแต่ละคน ดังนั้น ครูจึงต้องอาศัยความรอบรู้

เฉพาะด้าน มีการเตรียมการและการวางแผนที่ดีในการสอน และดำเนินการอย่างเป็นระบบวงจร นอกจากนั้น ครูยังต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อให้พฤติกรรมการสอนสอดคล้องกับกระบวนการทัศน์ในการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน กล่าวคือ งานครูมิได้จำกัดอยู่เพียงงานสอน (Teaching) ในห้องเรียนเท่านั้น แต่จะรวมไปถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กทุกสถานที่และทุกโอกาส ครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอน จากครูเป็นศูนย์กลางไปเป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูต้องพัฒนาตนเองไปสู่การทำงานอย่างมีระบบ เข้าถึงเด็กและรู้ทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนอย่าง“ครูมีอาชีพ” การวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะนำครูไปสู่เป้าหมายได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และได้รับการพัฒนาอย่างดีที่สุด

จอห์นสัน, และ โครแมน-เคลลี (Johnson, & Kromann-Kelly 1995 199-208)

กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูล \การวิเคราะห์และตีความหมาย โดยมีแผนงานกำหนดและแลกเปลี่ยนผลกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ กระบวนการวิจัยปฏิบัติการต้องตอบคำถาม 5 ข้อต่อไปนี้ (1) คำถามที่ต้องการศึกษาคืออะไร (2) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้าง (3) ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บคืออะไร (4) จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร และ (5) จะแปลความหมายนั้นว่าอะไร การตอบคำถามเหล่านี้ต้องใช้เวลาวางแผน และในทุกขั้นตอนต้องอภิปรายกับเพื่อนร่วมงาน

ฟิลด์ (Field 1997 192-193) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นการศึกษาขนาดเล็ก (Small – scale) ที่ดำเนินการโดยครูในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูสะท้อนการปฏิบัติงานและเสริมพลังอำนาจให้กับครู

ฟอสเฮย์ (Foshay 1998 108-112) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครู โดยใช้ประโยชน์จากวิธีการวิจัยมาสำรวจ ตีความและอธิบายความจริงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ภารกิจสำคัญยิ่งที่ครูจะต้องรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียนตลอดเวลาโดยไม่จำกัดสถานที่ และโอกาส ตามนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น ครูจะต้องพัฒนารูปแบบและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และหลากหลาย ให้สนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ครูจึงมีความจำเป็นจะต้องมีทักษะการคิดที่เป็นระบบครบวงจรสำหรับการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ด้วยการนำเอากระบวนการการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างลึกซึ้งตรงกับสภาพที่เป็นจริง จนสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

3.2 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า คำที่ใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนได้มีการบัญญัติเป็นภาษาไทยไว้หลายคำ เช่น การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) การวิจัยของครู (Teacher Research) การวิจัยปฏิบัติการใน

ชั้นเรียน (Classroom Action Research) นับว่าการวิจัยเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพื่อแก้ไข ปัญหา และเป็นการแสวงหาความรู้ที่มีวิธีการที่เป็นระบบ แล้วนำไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งจะต้อง อาศัยข้อมูล ประสบการณ์ หลักฐานที่พิสูจน์ตรวจสอบได้ จึงมีผู้รู้และนักการศึกษาได้ให้ทัศนะที่ เกี่ยวกับความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2540 87) ได้ให้ความหมายของการวิจัยใน ชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในสวนหลักสูตร วิธีการสอน การจัด กิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพ การสอนและคุณภาพการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2542 2) อธิบายว่า การวิจัยใน ชั้นเรียน คือ การวิจัยโดยครูผู้สอนในห้องเรียนทำวิจัยกับนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการ เรียนการสอนในวิชาที่ครูรับผิดชอบ เริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ และเสร็จสิ้นที่การคิดค้น นวัตกรรมแก้ปัญหาได้

อุทุมพร จามรมาน (2537 25) ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการ แสวงหาคำตอบโดยครูผู้สอนในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแนวความคิดเชิงเหตุผลและความถูกต้อง ของ

- (ก) สภาพการณ์ที่ตนเกี่ยวข้อง
- (ข) ความเข้าใจของครูในสิ่งที่ประพฤติปฏิบัติและ
- (ค) บทบาทที่ตนเกี่ยวข้อง

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2538 45) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการ วิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการ เรียนการสอน เพื่อการพัฒนาก้าวหน้าของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน โดยมีครูเป็นนัก ปฏิบัติการวิจัย และใช้นักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนช่วยให้ครู ทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้าใจงาน สามารถเลือกแนวทางที่มีเหตุผล และสร้างสรรค์ในการ ตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ เพราะครูนักวิจัยมีระบบการคิดที่ผ่านการใคร่ครวญช่วยให้ได้ตัวบ่งชี้ที่ เป็นรูปธรรม เกิดความสุขในการทำงาน และที่สำคัญคือ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ครูเกิดการเรียนรู้หรือมีนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์กับการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูเกิดการพัฒนาตนเอง และให้ความหมายว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือการวิจัยที่ทำโดย ครูผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน การสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

พยุงค์ดี จันทรสุรินทร์ (2541 4) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนหมายถึง การหา ความรู้หรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ของการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนหรือเพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดย อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

พร้อมพรรณ อุดมสิน (2542 12-17) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัย แบบหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้ซึ่งแสวงหาความรู้หรือข้อมูล เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติการในชั้นเรียน

ชัยพจน์ รักราม (2544 21-25) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าที่ เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งในสวนหลักสูตร วิธีสอน การจัดกิจกรรม สื่อ แบบฝึก รวมทั้งการวัดผลและประเมินผล เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนและคุณภาพการเรียน

นอกจากนั้น นักการศึกษาชาวต่างประเทศได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้ กิลเมอร์, และคนอื่น ๆ (Gillmer, et al 1960 408) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัย ทางด้านสังคม เป็นพื้นฐานการดำเนินงานของกลุ่มซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงเงื่อนไข ผลที่ได้นำมา ปรับปรุงการเรียนการสอน และในทำนองเดียวกัน กิบ (Gibb 1969 12) ให้ความหมายการวิจัย ในชั้นเรียนว่า เป็นการให้ความสำคัญกับปัญหาที่พบในโรงเรียน และเกิดกับครูในโรงเรียนโดยมี แนวคิดเพื่อช่วยครูผู้สอนให้มีการปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มากขึ้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ การศึกษาค้นคว้าหรือนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือเมื่อมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้น อาจเป็นการพัฒนาทางเลือกในการแก้ปัญหา หรือเพื่อ พัฒนาคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพที่สุดในชั้นเรียน

3.3 กระบวนการและขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน

กรมสามัญศึกษา (2532 49) ได้กำหนดขั้นตอนในการทำวิจัยในชั้นเรียนไว้ ดังต่อไปนี้

- 1 การกำหนดปัญหาและหัวข้อสำหรับการวิจัย
- 2 ศึกษาหลักการและทฤษฎีพื้นฐาน
- 3 กำหนดวัตถุประสงค์
- 4 นิยามตัวแปรและศัพท์เฉพาะ
- 5 กำหนดจำนวนและลักษณะตัวแปร
- 6 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 7 กำหนดขอบเขตประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 8 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 9 วิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล และอภิปรายผล
- 10 เขียนรายงานการวิจัย

บัญชา แสนทวี (2544 7-8) ได้แบ่งกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น 4 ขั้นตอน

- 1 วางแผน (Plan) เป็นการกำหนดการทำงานที่ใช้ผลของการวิเคราะห์และกำหนด ประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข

2 ปฏิบัติตามแผน (Act) เป็นการนำแผนที่เสร็จแล้วไปปฏิบัติ

3 สังเกตผลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน (Observe) ขั้นตอนนี้ครูจะทำการสังเกตผลการปฏิบัติงานของตน พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลที่ได้เพื่อแก้ปัญหา

4 สะท้อนความคิด (Reflect) ในขั้นตอนนี้ครูจะนำผลที่ได้มาแปลผล อภิปรายผล โดยให้ผู้มีส่วนร่วมนำผลสรุปที่ได้จากขั้นตอนนี้ไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของครู

ชัยพจน์ รักราม (2544 39-44) เสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนตามแนวคิดของกระบวนการเชิงระบบ (System Approach) ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา เป็นขั้นการสำรวจปัญหาหรือความต้องการ ทำให้ทราบหาปัญหาคืออะไร มีขอบเขตเพียงใด อะไรจะตามมา อะไรคือสาเหตุ ในแต่ละสาเหตุมีแนวทางแก้ไขอย่างไร จะเลือกแก้ปัญหาใดก่อนและโดยวิธีใด โดยปกติถ้าเป็นการวิจัยในชั้นเรียนมักจะนึกถึงนักเรียน ครู วิธีการสอน นั่นคือ คิดถึงตัวป้อน (Input) และกระบวนการ (Process)

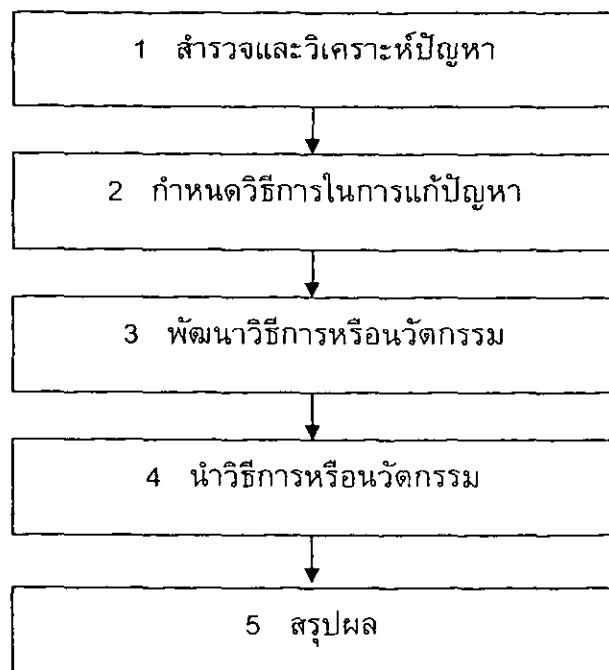
ขั้นที่ 2 เตรียมการและวางแผน หลังจากผ่านขั้นที่ 1 ไปแล้วก็ต้องกำหนดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ครูกำลังจะทำการวิจัย ต้องบริหารเวลา บุคลากรที่เกี่ยวข้อง หรืออาจต้องไปอ่านหนังสือ เอกสารรายงานต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ ตัวอย่างกิจกรรมในขั้นนี้ เช่น กำหนดวิธีการสอนหรือนวัตกรรม ซึ่งอาจจะเป็นบทเรียนโปรแกรม (Program Instruction) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI – Computer Assisted Instruction) เตรียมการวางแผนออกแบบนวัตกรรม การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล นั่นคือเป็นขั้นตอนการออกแบบการวิจัย

ขั้นที่ 3 ปฏิบัติตามแผน คือ เข้าใจความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน เพราะเพียงแต่รู้ปัญหาในขั้นที่ 1 แล้วหยุดตรงนั้น ไม่มีอะไรคืบหน้าก็จะเป็นเพียงวิจัยสำรวจ หรือวิจัยบรรยาย (Descriptive) ถ้ารู้ปัญหาแล้ววางแผนอย่างดีในขั้นที่ 2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีกิจกรรมที่มองเห็นความสำเร็จ แต่ไม่ได้ดำเนินการต่อกันก็จะเป็นแค่เค้าโครงการวิจัย (Proposal) ดังนั้นในขั้นนี้ จึงเป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนที่เตรียมไว้ในขั้นที่ 2 ซึ่งขั้นตอนนี้จะทำให้ครูทราบวิธีการหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมา ใช้ได้หรือไม่เพียงใด และจะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ 4 ติดตาม ปรับปรุง ทดลอง หลังจากลงมือปฏิบัติแล้วควรมีการติดตามเพื่อพิจารณาว่ามีปัญหา อุปสรรคอย่างไร จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ซึ่งในขั้นตอนนี้มีการใช้สถิติต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นผลการพัฒนา

ขั้นที่ 5 สรุป เขียนรายงาน เมื่อดำเนินการวิจัยเสร็จแล้ว ทำเป็นการสรุปผลงานที่ทำมา เขียนรายงานการวิจัย

กรมวิชาการ (2542 7-13) ได้นำเสนอกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีกระบวนการดังภาพประกอบ ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

ทีมา กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2542) วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร การศาสนา

จากขั้นตอนนี้ จะได้นำผลการวิจัยนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนหรือการแก้ไขปัญหา

รัตนา ศรีเหรียญ (2544 84-97) ได้นำเสนอกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยได้แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1 การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา (Focusing Your Inquiry) เป็นขั้นตอนแรกของการวิจัยที่ครูทำการเข้าใจและศึกษาสภาพของปัญหาที่ต้องการศึกษา โดยสภาพปัญหามustมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน

2 การกำหนดปัญหาวิจัย (Formulating a Question) เป็นการกำหนดหัวข้อของเรื่องที่ต้องการทำวิจัย ซึ่งปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ดีจะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 อย่าง คือ

2 1 ต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนและนักเรียน ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่ครูต้องการแก้ไข ต้องการปรับปรุง หรือประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

2 2 มีความสัมพันธ์กับปัญหาที่ต้องการศึกษา

2 3 เป็นปัญหาที่สามารถหาคำตอบได้ เนื่องจากปัญหาวิจัยในชั้นเรียนเป็นปัญหาที่ใช้ข้อมูล ซึ่งรวบรวมได้จากห้องเรียน ต้องเป็นปัญหาที่ไม่กว้างเกินไป

3 ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature and Resources Related to Your Question) การทำวิจัยในชั้นเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยผลงานการศึกษาค้นคว้าของบุคคลอื่นเป็นแนวทาง

4 การรวบรวมข้อมูล (Collecting Relevant Data) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ครูตอบคำถาม การวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้อง ข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน แบบทดสอบ แบบสอบถาม

5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล (Analyzing and Interpreting the Data) เป็นขั้นตอนที่ครูทำการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วนำเสนอในรูปของแผนภูมิ ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อมูลดิบ

6 การเขียนรายงานการวิจัย (Reporting Results) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

6.1 ส่วนหัว (Heading) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ สารบัญตาราง (ถ้ามี) บัญชีภาพประกอบ (ถ้ามี)

6.2 ส่วนตัวรายงาน (Reporting) จะประกอบด้วย

6.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา

6.2.2 การกำหนดปัญหาวิจัย

6.2.3 ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.2.4 การรวบรวมข้อมูล

6.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

6.3 ส่วนท้าย (Tailing) เป็นส่วนที่ประกอบด้วย บรรณานุกรมและภาคผนวก ภาณูจนา วัฒยา (2544 : 26) กล่าวถึงกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

1 สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนการสอน

2 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวิจัย

3 พัฒนวัตกรรมการเรียนการสอน

4 ออกแบบการวิจัย

5 สร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

6 ทดลองใช้วัตกรรมการ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

7 เขียนรายงานการวิจัย

จากแนวคิดของการนักศึกษาข้างต้น สามารถสังเคราะห์เป็นขั้นตอนกระบวนการวิจัยในสถานศึกษา ได้ดังนี้

1 การกำหนดปัญหา เป็นการระบุปัญหาการเรียนการสอน หรือสิ่งที่ครูต้องการพัฒนาการเรียนการสอน โดยระบุให้ชัดเจนว่า ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนาคืออะไร และทราบได้อย่างไรว่าเป็นปัญหา แล้วจึงระบุว่ปัญหานั้นมีความสำคัญอย่างไร มีสาเหตุเกิดจากอะไร และกำหนดสมมติฐานการวิจัย ซึ่งเป็นคำตอบที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นโดยคาดเดาไว้ล่วงหน้าก่อนทำการวิจัย

2 พิจารณาเลือกวิธีดำเนินการ/นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา โดยเลือกกว่าวิธีใด หรือนวัตกรรมอะไรที่เป็นวิธีการ หรือแนวทางที่ดีที่สุดในใช้ในการแก้ปัญหา หรือช่วยพัฒนาได้ พร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอบเขตการวิจัยวาทศึกษากับนักเรียนระดับชั้นใด ก็คน ใช้วิธีใดเป็นวิธีแก้ปัญหา และผลที่ได้จากการแก้ปัญหาคืออะไร

3 ดำเนินการวิจัย ใช้นวัตกรรม/ทดลองสอน เป็นการระบุนการสร้าง/พัฒนา นวัตกรรมและเครื่องมือที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม แล้วจึง นำนวัตกรรมไปใช้ในการเรียนการสอน

4 การวิเคราะห์และประเมินผล ตามโครงการวิจัยในชั้นเรียน ขั้นตอนนี้เริ่มตั้งแต่ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครูนำวิธีการแก้ปัญหา หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนไปใช้ในการเรียน การสอน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติอย่างง่าย เช่น หาค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน เป็นต้น แล้วนำมาเขียนเป็นโครงการวิจัยในชั้นเรียนแล้วนำเสนอผู้บริหารและ คณะกรรมการวิชาการต่อไป

3.4 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยที่จะมีคุณประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ก็คือ การวิจัยโดย ครูผู้สอน เป็นคำกล่าวที่นักการศึกษาทุกท่านเห็นพ้องตรงกันเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนเป็นผู้ใช้หลักสูตร และการที่ครูผู้สอนจะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรได้นั้น ครูผู้สอนต้องอาศัยเครื่องมือที่เรียกว่า “การวิจัย” ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่ง แฮส (Hass 1947 1) ได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการวิจัยโดย ครูผู้สอนไว้ว่า การวิจัยจะช่วยในการปรับปรุงด้านวิชาชีพครูและครูผู้สอนที่ทำการศึกษา และ ทดลองวิจัยกันอย่างจริงจังแล้ว จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งเกิดความรู้ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ แคสท์ (Kyate 1960 217) ได้เสนอวิธีปรับปรุงคุณภาพของครูโดยการสนับสนุนครูให้ทำการทดลองวิจัย ทำการสอนโดยใช้เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ วิธีการสอน และวิธีจัดชั้นเรียนใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์กับครูคนอื่น ซึ่งกำลังทำวิจัยทดลอง หรือ ทำงานเกี่ยวกับเรื่องเดียวกัน โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2540 คำนำ) ได้ กำหนดการขอเลื่อนตำแหน่งข้าราชการครูสายงานสอน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือ ขอกำหนดให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นสำหรับตำแหน่งระดับ 7 ขึ้นไปนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา วัฒนา (2544 4) ได้กล่าวถึงคุณค่า และความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ที่มีประโยชน์ กับครูว่า “การทำวิจัยในชั้นเรียน ช่วยให้ครูได้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เพื่อหาทางแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสมในการคิดแก้ปัญหา บางครั้งนวัตกรรมชิ้นแรกอาจมีข้อบกพร่อง แต่เมื่อได้มีการ ปรับปรุงอยู่เสมอ ก็สามารถพัฒนาเป็นผลงานที่มีประโยชน์เป็นที่ยอมรับได้” นอกจากนี้กาญจนา วัฒนา (2544 25) ยังได้กล่าวถึงคุณค่าและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนจะก่อประโยชน์ ดังนี้

1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถ หรือมีพื้นฐานแตกต่างกัน บางคนเรียนรู้อย่างช้า บางคนเรียนรู้อย่างเร็ว หากครูใช้วิธีการสอนหรือสื่อการสอนเหมือนกัน นักเรียนกลุ่มนี้อาจตามไม่ทัน ดังนั้น การที่ครูพยายามวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาอย่างมีหลักการแล้วคิดหาทางแก้ปัญหา โดยคิดค้นวิธีสอนหรือสื่อการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนกลุ่มอ่อน จะทำให้เกิดผลดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2 ครูมีคุณภาพการสอนที่ดี ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่มีการเตรียมการสอน จัดทำแผนการสอน จัดทำแผนการสอน เลือกวิธีสอนที่เหมาะสม ประเมินผลการทำงานเป็นระยะโดยมีเป้าหมายชัดเจนว่า จะทำอะไรกับใคร เมื่อไร ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบผลการกระทำบรรลุเป้าหมายเพียงใด ได้อย่างไร การทำวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูได้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม และผลการวิจัยยังสามารถแสดงให้เห็นคุณภาพการสอนของครู ให้เห็นว่าเป็นครูมืออาชีพที่พร้อมก้าวเข้าสู่ยุคของการปฏิรูปการศึกษาและก้าวสู่การประเมินคุณภาพต่อไป

3 โรงเรียนมีชื่อเสียง โรงเรียนที่มีครูมีคุณภาพสูง นักเรียนย่อมมีคุณภาพสูงด้วย ครูและนักเรียนจะสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน การที่ครูต้องทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยยกระดับมาตรฐานทางวิชาการให้สูงขึ้น เช่น นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ลดปัญหาการติด 0, ร, มส นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากที่ฟังครูสอนเพียงอย่างเดียวมาเป็นการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและเกิดการเรียนรู้โดยผ่านสื่อหรือวิธีสอนที่เหมาะสมกับความสามารถ หรือความแตกต่างของนักเรียน การเรียนการสอนจึงเป็นไปตามหลักการที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ

4 สร้างมาตรฐานการศึกษา รายงานการวิจัยในชั้นเรียน สามารถส่งขอรับการประเมิน เพื่อขอเลื่อนระดับตำแหน่งทางวิชาการ เมื่อมีงานวิจัยที่ดีเป็นจำนวนมาก จะเป็นเครื่องแสดงว่า การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของการวิจัย และนั่นคือการสร้างมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า การวิจัยเป็นเสมือนหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะวิชาการต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การที่จะศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ใด ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะครูผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาค้นคว้าวิจัยและทดลอง เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ รวมทั้งการแก้ปัญหา และสามารถนำมาประยุกต์ใช้หรือปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

4 แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน นับได้ว่าเป็นงานที่ค่อนข้างจะท้าทาย ชวนให้คิดอยากลองทำ อยากติดตาม เกิดความกระตือรือร้น ใครรู้ใครเห็น ในบางครั้งต้องใช้เวลานาน เพราะเป็นงานที่ละเอียดถี่ถ้วน ฮาร์ริส (Harris 969 3) ให้ความเห็นว่า เทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรม

ต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งประการหนึ่ง สำหรับส่งเสริมทักษะความสามารถด้านการวิจัยให้กับครู และมีความจำเป็นยิ่งที่ผู้บริหารหรือครูใหญ่ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของครู สุนทร สุนันท์ชัย (2527: 87-94) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนได้หลายวิธี ผู้บริหารโรงเรียนสามารถที่จะเลือกนำเอาวิธีการดังกล่าวไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม คือ 1) ประชุมครูในลักษณะที่ส่งเสริมความรู้ของครู 2) การจัดห้องสมุดสำหรับโรงเรียน 3) การอบรมครู 4) การทดลองทางวิชาการ 5) การจัดกลุ่ม หรือคณะกรรมการให้มีหน้าที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ 6) การพบปะเป็นรายบุคคล 7) การเยี่ยมห้องเรียน และการดูการศึกษาในโรงเรียนอื่น 8) การสาธิต 9) การฟังปาฐกถา การบรรยาย การอภิปราย 10) การส่งเสริมให้เป็นสมาชิกของสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ 11) ส่งเสริมให้มีการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ และ 12) การประเมินผลประสิทธิภาพของครู นภาพร สิงห์ตัด (2531: 36) ได้ศึกษาพบว่า สมรรถภาพทางด้านการวิจัยของผู้นำ หรือผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็น และมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยเสริมสมรรถภาพทางด้านการวิจัยให้แก่ครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการในฐานะนักวิจัยประจำโรงเรียน ซึ่งสมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครู และบุคลากรประจำการ จะช่วยให้มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย จะเป็นการเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือในการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ หรือความรู้ทางการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิควิธีสอน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอันเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533: 2-4) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ผู้สอนทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย จากการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา เรื่อง เส้นทางใหม่ของการวิจัยพัฒนา ณ โรงแรมลพบุรีอินน์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1 แนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในโรงเรียน

1.1 ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยในส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลสารสนเทศการวิจัยในระดับท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการวิจัย การอำนวยความสะดวกและชี้แนะข้อมูล แหล่งค้นคว้าอ้างอิง และการบริหารให้คำปรึกษา

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักวิจัย และสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ทางวิจัยเพิ่มขึ้น และเสริมสร้างขวัญกำลังใจของผู้ดำเนินการวิจัย

1.3 ผู้บริหารระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญ และสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของแต่ละหน่วยงานให้เพียงพอเหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นของการพัฒนาการศึกษา

14 จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการวิจัยที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และให้มีการร่วมมือกันดำเนินการวิจัย การกำกับดูแล ติดตามผลการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

15 ควรสนับสนุนให้มีครูมาประสานงานการวิจัย การรวบรวมและเผยแพร่ ผลงานวิจัยในทุกระดับ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดนโยบาย วางแผน และแก้ปัญหาการศึกษาของชาติอย่างกว้างขวาง

2 คุณภาพงานวิจัยในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาการศึกษา

21 จะต้องช่วยกันส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งในด้านวิธี สอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียน

22 ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและ สนับสนุนเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ รวดเร็วและตรงเวลา รวมทั้งการหาแหล่ง เงินทุนเพื่อการวิจัย ทั้งภาครัฐและเอกชน

23 ควรให้มีศูนย์สารสนเทศทางการวิจัย โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ผลงานวิจัยและอื่น ๆ ให้หน่วยงาน ต่าง ๆ ทางการศึกษาอย่างทั่วถึงในทุก ๆ หน่วยงาน

24 จะต้องให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางด้านการวิจัยในทุก หน่วยงานการศึกษากันอย่างจริงจัง ซึ่งจะต้องกระทำในรูปของการอบรม สัมมนา ติดตามให้ คำปรึกษาการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องจนทำให้วิจัยได้สำเร็จ และควรให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครูมี หลักสูตรการทำวิจัย และภาคปริญญานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาตรี

25 จะต้องช่วยกันสร้างความตระหนักให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนเห็นความสำคัญ ของการทำวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหน้าที่ของตนเอง รู้จักแบ่งเวลาเพื่อการพัฒนาการ จัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการทำวิจัย

26 ทุกหน่วยงานควรเร่งส่งเสริมให้มีการนำผลวิจัยไปใช้ในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการที่จะแก้ปัญหาของ แต่ละท้องถิ่น

27 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกับการวิจัยทางการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญ ของการเผยแพร่งานวิจัยทางการศึกษา ไปถึงมือผู้ใช้อย่างทั่วถึง และต้องคำนึงถึงการจัดทำ รูปแบบ ที่เข้าใจง่าย และมีแนวทางการนำไปใช้ที่ชัดเจน เหมาะสมกับการนำไปใช้ในสายงาน ต่าง ๆ เช่น นักบริหาร นักวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน เป็นต้น

28 ควรส่งเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ผลิตผลงานวิจัย ทั้งที่เป็นงานวิจัยขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ โดยให้กำลังใจ การยอมรับ และให้เกียรติแก่ผู้ผลิตงานวิจัยตามที่เห็นสมควร และ ถือเป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบด้วย

3 การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

3 1 ควรให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครู โดยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการวิจัยในชั้นเรียน และความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน

3 2 จะต้องจัดตั้งศูนย์สารสนเทศในโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน เพื่อบริการข่าวสาร และการอำนวยความสะดวกในการใช้เป็นแหล่งของข้อมูล ที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3 3 ควรเน้นให้ทุก ๆ หน่วยงานทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับผู้บริหารตลอดจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอน โดยเฉพาะในระดับสถาบันการศึกษาจะต้องมีครูผู้นำทางการวิจัยทุก ๆ สถาบันการศึกษา

3 4 รัฐต้องให้ความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัย และควรให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมกันอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามดูแลและประเมินผลอย่างใกล้ชิด

3 5 ควรให้มีการอบรม ประชุม สัมมนา ให้ความรู้ความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติงานวิจัยให้กับครูอาจารย์ผู้สอนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งชี้แนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการของการวิจัย ให้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

3 6 จะต้องสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงาน ทั้งในสวนกลางและสวนภูมิภาค ในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือข้อมูลทางการวิจัยทางการศึกษา อาจมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ระหว่างผู้ทำการวิจัยกับผู้นำผลของการวิจัยไปใช้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

3 7 จะต้องช่วยกันสร้างขวัญกำลังใจสำหรับนักวิจัยในท้องถิ่น ให้มีความมุ่งมั่นในงานวิจัย เพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะพัฒนางานสอนตามหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียน

3 8 ควรให้ความสำคัญต่อครูในสถาบันการศึกษาที่ได้ผลิตผลงานการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่รัฐมอบให้ เช่น การเผยแพร่เกียรติคุณของนักวิจัย การคัดเลือกผลการวิจัยที่ดีเด่นทั้งในระดับจังหวัด เขตการศึกษา และประเทศ

3 9 ควรให้มีการปลูกฝังจริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัยในท้องถิ่น เพื่อสร้างความรักและศรัทธาต่อการพัฒนาการวิจัย

3 10 ควรจัดให้มีชมรมนักวิจัยในแต่ละจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ประสานกิจกรรมการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอนในท้องถิ่น

3 11 ควรกำหนดบทบาทของเครือข่ายการวิจัย และหน้าที่ของเครือข่ายให้ชัดเจน

3 12 จะต้องจัดตั้งองค์กรและบุคลากรการประสานงานวิจัยในระดับเขตการศึกษา และระดับจังหวัด ให้เป็นหน่วยงานอิสระทางการวิจัย ทั้งนี้ไม่เพียงแต่หน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น แต่รวมถึงหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษาด้านเอกชน เป็นต้น จะได้เข้ามามีส่วนรวมในงานวิจัยด้วย

3 13 จะต้องจัดตั้งคณะกรรมการวิจัยในเครือข่ายของการวิจัยระดับต่าง ๆ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งของกระทรวงศึกษาธิการ

3 14 จะต้องจัดทำเอกสารเป้าหมายของการดำเนินงาน ที่แจ้งให้ผู้อยู่ในเครือข่ายทราบ เพื่อสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในการทำงานวิจัย

3 15 ควรสร้างระบบการประสานงานของเครือข่ายการวิจัยที่ชัดเจน โดยพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและความต้องการทั้งในระดับปฏิบัติ และระดับบริหารในแต่ละหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

3 16 จะต้องช่วยกันประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาด้วยระบบเทคนิควิธีการของกระบวนการวิจัย

นอกจากนี้ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2534 4-5) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาพิเศษ และอาจารย์ผู้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ จากการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ณ โรงแรมชั้นบีท เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ได้กำหนดบทบาทและทิศทางของการวิจัยในโรงเรียน รวมทั้งแนวทางการพัฒนาครูเพื่อการวิจัย และพัฒนาการวิจัยในโรงเรียน ดังนี้

1 การกำหนดบทบาทและทิศทางของการวิจัยโรงเรียน

1 1 การจัดอบรมเพื่อส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับความวางแผนการจัดการ และการประสานงาน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณไปสู่หน่วยงานการศึกษา ทั้งระดับกรม ระดับเขตการศึกษา และระดับจังหวัดอย่างเหมาะสม

1 2 ทุก ๆ หน่วยงานการศึกษาจะต้องมีนโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจนต่อการกำหนดบทบาทและหน้าที่ ในการนำเทคนิคการวิจัยนำหน้าการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูอาชีพทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างแท้จริง

1 3 บทบาทของผู้วิจัยในชั้นเรียน ควรเป็นการวิจัยปฏิบัติการ

1 4 การสร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับผู้วิจัย ในการทำผลงานวิชาการให้เข้าใจตรงกัน โดยเฉพาะการนำเทคนิคการวิจัยไปใช้ในระบบโรงเรียน

1 5 การแต่งตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายการวิจัยในระดับท้องถิ่น โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายที่เด่นชัด รวมทั้งการกำหนดเครือข่ายองค์กรให้คำแนะนำปรึกษาในการทำวิจัย หรือผลงานทางวิชาการในระดับท้องถิ่นให้ชัดเจน

16 ผู้บริหารในหน่วยงานทางการศึกษา จะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมและช่วยให้ครูเกิดความต้องการในการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน

2 แนวทางการพัฒนาครูเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนและพัฒนาการวิจัยในโรงเรียน

2.1 ควรใช้หลักนิเทศภายในโรงเรียนให้ครูเกิดความตระหนักในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นผลงานทางวิชาการในการขอกำหนดตำแหน่งได้ด้วย โดยมีข้อสังเกตว่า ครูส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นในการทำวิจัยอย่างไร หรือจะใช้กระบวนการทำอย่างไร

2.2 การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นสิ่งจำเป็นของครูในการนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลการทำวิจัย หรือผลงานทางวิชาการในระดับชั้นเรียน

2.3 การนำระบบข้อมูลการวิจัย โดยให้มีศูนย์สนเทศการวิจัยในหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องในระดับเขตการศึกษา และระดับจังหวัดอย่างจริงจัง

2.4 การให้ความสำคัญต่อผลการวิจัยในห้องเรียน โดยการช่วยกันเผยแพร่ และยกย่องเชิดชูผู้ผลิตงานอย่างต่อเนื่อง

2.5 หน่วยงานต้นสังกัดที่มีโรงเรียนอยู่ในความควบคุม จะต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักที่ชัดเจนว่า การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่จะละเลยไม่ได้

รุ่ง เจนจิต, และ กนก จันทรขจร (2534 : 24) ให้ความเห็นว่า แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพ สิ่งที่สำคัญ คือ ควรมีการจัดอบรมให้ครูรู้เทคนิคกระบวนการวิจัย การทำวิจัยให้ดูเป็นตัวอย่าง การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการวิจัยไปสู่โรงเรียน และสนับสนุนครูให้ทำวิจัยสำรวจและวิจัยทดลองเพื่อพัฒนางานในหน้าที่

นอกจากนี้ วิชัย ตันศิริ (2534 : 21) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า งานวิจัยจะพัฒนาได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอยู่กับระบบการวิจัย และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะงานวิจัยถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบของการทำงานในทุกหน่วยงาน ผลงานวิจัยส่วนหนึ่งเพื่อคนอื่นบริโภค อีกส่วนหนึ่งเพื่อตนเองบริโภคในการพัฒนางานให้มีคุณภาพ

จะเห็นได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นเทคนิค และวิธีการของการให้ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานหลายหน่วย รวมทั้งการสนับสนุนให้มีปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การบริหารเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้ปฏิบัติงานวิจัยในโรงเรียน ได้มีกำลังใจและสามารถทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในหน่วยงานนั้น เอิร์ชเบิร์ก (Herzberg 1959 : 60-63) ได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ส่งเสริมให้เกิดสิ่งจูงใจเพื่อให้คน

ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ชนิดแรก เรียกว่า ปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factor) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน องค์ประกอบชนิดนี้มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงมากในการทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความพึงพอใจและกำลังใจที่จะทำงาน ปัจจัยที่ 2 เป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้เกิดความพึงพอใจในงาน เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) ซึ่งมี 11 องค์ประกอบ ได้แก่ เงินเดือน โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน การปกครองบังคับบัญชา นโยบายการบริหารของหน่วยงาน สภาพการทำงาน ความเป็นอยู่ส่วนตัว และความมั่นคงในงาน จากการศึกษาของ เอิร์ชเบิร์ก ในคราวเดียวกันกับการศึกษาปัจจัยกระตุ้น พบว่า ปัจจัยค้ำจุนนี้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยมากที่จะส่งผลต่อความรู้สึกพอใจในการทำงานของตน แต่มีความสำคัญเพียงเป็นตัวป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในงานเท่านั้น กิลเมอร์, และคนอื่น ๆ (Gillmer, et al 1960 91) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานไว้ 10 อย่าง คือ 1 ความมั่นคงปลอดภัย ได้แก่ ความมั่นคงในการทำงาน การได้ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา 2 โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน 3 การจัดการ ได้แก่ ความพึงพอใจในงานที่ทำ และพึงพอใจในการจัดการของผู้บริหาร 4 ค่าจ้าง หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน 5 ลักษณะงานที่ทำถ้าตรงกับความสามารถของบุคลากรก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 6 การบังคับบัญชา องค์ประกอบนี้คนงานหญิงมีความรู้สึกไวกว่าคนงานชาย 7 ลักษณะทางสังคม ถ้าผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 8 การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน 9 สภาพการทำงาน ได้แก่ แสง เสียง ห้องน้ำ ห้องส้วม ชั่วโมงการทำงาน และ 10 สิ่งตอบแทน เช่น เงินบำเหน็จตอบแทนเมื่อออกจากงาน การรักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัยวันหยุด เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งจูงใจเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญในการส่งเสริมการปฏิบัติงาน

คันทัวร์วิชัยของครู และเห็นวามสมควรที่จะได้รับความสนใจและเอาใจใส่อย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ครูเกิดกำลังใจที่จะสร้างสมรรถภาพในการปฏิบัติงานคันทัวร์วิชัยของครูได้ดีกว่าการปรับปรุงในด้านใดทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับฟอสเตอร์ (Foster 1968 109) ให้ความเห็นว่า การสร้างสิ่งจูงใจเป็นกระบวนการที่ชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อที่จะสนองความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งภิญโญ สาทร (2519 159) ให้ความเห็นว่า ในการบริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยสิ่งจูงใจที่สำคัญ 5 อย่าง คือ 1 สิ่งจูงใจเป็นวัตถุ เช่น เงิน และสิ่งของ 2 สิ่งจูงใจเป็นโอกาส เช่นการให้โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น มีเกียรติ มีอำนาจประจำตัวมากขึ้น และโอกาสได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น 3 สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงาน ซึ่งอาศัยวัตถุเป็นหลัก เช่น ให้ที่นั่งทำงานที่ดี มีห้องทำงานส่วนตัว โต๊ะหัวหน้างานใหญ่กว่าโต๊ะบุคลากรอื่น หรือวัตถุอย่างอื่นที่เป็นพิเศษ เพื่อสนองความดีความชอบ 4 สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงาน ซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ และ

การศึกษาของบุคลากรในโรงเรียนที่ไม่แตกต่างกัน และ 5 การบำรุงขวัญหรือกระตุ้นใจ และสร้างความรู้สึกให้เกิดกับครูทั้งหลายว่า คนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน อันเป็นการกระทำทุกวิถีทางที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดพฤติกรรมในทางที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย กิสุขพันธ์ (2530 56-57) ให้ความเห็นว่า การส่งเสริมให้เกิดสิ่งจูงใจ มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารควรมีหลักในการจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานด้วยความพึงพอใจ ดังนี้

- 1 ต้องพยายามทำความรู้จักลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละบุคคล โดยมีประวัติการทำงานของแต่ละคนที่เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ
- 2 ศึกษาความต้องการและความสนใจที่จะมีผลต่อการปฏิบัติงานของลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ความต้องการความสนใจนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอ
- 3 การให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ หรือท้าทายความสามารถบ้าง แต่ต้องคอยสังเกตดูว่าเกินกำลังความสามารถของเขาหรือไม่
- 4 พยายามวิเคราะห์หาจุดอ่อน และจุดเด่นในการปฏิบัติงานของแต่ละคน และหาทางให้เขามีโอกาสได้ใช้จุดเด่นในการทำงานให้มากที่สุด
- 5 การสอนงานและแนะนำวิธีทำงาน ในส่วนที่ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติผิด หรือส่วนที่เป็นจุดอ่อนในการทำงานของเขา ทั้งนี้อาจจะเป็นการฝึกอบรมหรือพัฒนาให้เขาได้มีโอกาสเรียนรู้จากเพื่อนร่วมงาน หรือหัวหน้างานก็ได้
- 6 ถ้าลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดปฏิบัติงานได้ดี และถูกต้องควรชื่นชมเชย หรือแสดงพฤติกรรมการยอมรับในการทำงานที่ดีของเขาทันที
- 7 ต้องมีความมั่นใจว่าผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน หรือการเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น
- 8 พยายามเปิดโอกาสให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ตัดสินใจในการปฏิบัติงานด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยท่านอาจจะมีส่วนร่วมเพื่อสังเกต หรือให้คำปรึกษาแนะนำ
- 9 พยายามกระตุ้นให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ให้แสดงความคิดที่มีต่อการทำงาน วิธีการทำงาน หรือปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานให้มากที่สุด เพราะเขาเป็นผู้ปฏิบัติ ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงานเขาย่อมรู้ดีกว่า
- 10 ระบบข้อมูลข่าวสารจะต้องทั่วถึง เพื่อไม่ให้เกิดข่าวลือหรือความเข้าใจผิด
- 11 ช่วยแก้ปัญหาให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าที่จะทำได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว หรือเรื่องงาน ถ้าปัญหานั้นจะมีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ แต่จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลัก
- 12 การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ทำงาน ความปลอดภัยในการทำงาน แสง เสียง เหล่านี้จะมีส่วนเสริมให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างมีความสุข จะเป็นการเสริมสร้างทัศนคติทางบวกในการทำงาน

วิชย โสสุวรรณจินดา (2531 75-78) ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบของการส่งเสริมให้เกิดสิ่งจูงใจการนำไปใช้ในการบริหารองค์การที่สำคัญ คือ

1 งานที่มีลักษณะท้าทายความสามารถ จะจูงใจให้คนใช้ความสามารถของเขาได้เต็มที่ แต่ทั้งนี้ต้องให้เหมาะสมกับคนที่มีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน โดยคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด ทักษะของแต่ละคน และต้องไม่ลืมนางานที่มีลักษณะท้าทายต่อคนหนึ่ง อาจไม่เป็นการท้าทายต่ออีกคนหนึ่งก็ได้

2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ถ้าบุคคลได้มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดแนวทางการทำงานเอง เขาก็จะมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จมากขึ้น อย่างไรก็ตามอาจมีบางคนที่ต้องการเป็นเพียงผู้ตาม และปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

3 การให้การยกย่อง คนเราต้องการได้รับการยกย่องชมเชยเสมอไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหน และตำแหน่งใด การยกย่องชมเชยที่เหมาะสมกับแต่ละคนจะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ดี การยกย่องในบางกรณีอาจให้ในรูปแบบให้สิทธิพิเศษ เช่น ที่จอดรถ ห้องพักพิเศษ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีสถานภาพเหนือผู้อื่นก็ได้

4 การให้ความรับผิดชอบ การมอบหมายงานที่ให้ความรับผิดชอบที่เหมาะสมก็เป็นวิธีการหนึ่งในการจูงใจให้ปฏิบัติงานเต็มที่มากขึ้น นอกจากนี้การใช้แผนการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งที่ดี จะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจด้วย เพราะก่อให้เกิดการคาดหวังจะได้รับอำนาจความรับผิดชอบ และบารมีมากขึ้นจากการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งนั้น

5 ความมั่นคงและปลอดภัย การให้ความมั่นใจว่าจะไม่ประสบสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การไม่มีงานทำ การสูญเสียตำแหน่งงาน การถูกลดตำแหน่ง การสูญเสียรายได้ จะเป็นการขจัดความกลัว และสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการจูงใจด้านหนึ่ง และถ้านำไปใช้ประกอบกับการให้ความเป็นธรรมในการทำงานจะส่งผลต่อการจูงใจมากขึ้น

6 ความเป็นอิสระในการทำงาน คนงานที่มีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตัวเองนั้น จะต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน ผู้บริหารจึงไม่ควรบอกทุกอย่างว่าควรทำงานอย่างไร ทุกขั้นตอน เพราะอาจเป็นการทำให้แรงจูงใจต่ำลง และเกิดความไม่พอใจในงานที่ทำได้ การแก้ปัญหาหนึ่งนอกจากการให้ความเป็นอิสระมากขึ้นแล้ว ผู้บริหารต้องวางรูปแบบงานให้มีความน่าสนใจ ท้าทายความสามารถ และมีความหมายต่อผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น

7 การเติบโตด้านส่วนตัว เป็นการส่งเสริมให้คนงานมีโอกาสดำเนินด้านความรู้ความสามารถและความชำนาญมากขึ้น โดยการฝึกอบรม การให้ดูงานนอกสถานที่ การหมุนเวียนงาน และการสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ

8 โอกาสในการก้าวหน้า เป็นโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นสิ่งปรารถนาของผู้บริหารงาน การมีโอกาสดำเนินตำแหน่งจะทำให้คนงานมีความกระตือรือร้นในการทำงาน องค์การที่มีการขยายงานและมีตำแหน่งเพิ่มอยู่เสมอ ย่อมสร้างแรงจูงใจได้มากกว่าองค์การที่คงที่ไม่เติบโต และไม่มีโอกาสเลื่อนตำแหน่ง

9 การแข่งขัน การยกย่องชมเชย ให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้ดีเด่นกว่าคนอื่น จะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นและมีความมานะพยายามมากขึ้น เพื่อให้ได้การยกย่องชมเชยบ้างนั่นเอง

กิติ ดยัคคานนท์ (2532 123-125) ให้ความเห็นว่า ในการที่จะส่งเสริมสิ่งจูงใจเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรู้สึกอยากทำงาน ผู้บริหารควรจะใช้วิธีการดังนี้

1 การชมเชย หัวหน้าจะต้องชมเชยผู้ปฏิบัติงานในโอกาสที่เหมาะสม และเป็นการเพิ่มกำลังใจในการทำงานให้แก่เขา

2 การยกย่องให้เกียรติและให้การยอมรับ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับของสังคมรอบ ๆ ตัวเขา และจากผู้บังคับบัญชา

3 การให้ความเป็นมิตร ลูกน้องจะรู้สึกอบอุ่นเมื่อหัวหน้าให้ความเป็นมิตรอย่างจริงใจ

4 การให้ความเป็นธรรม ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความเป็นธรรมอย่างเสมอหน้าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชัง

5 การให้ร่วมคิด การที่ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ร่วมคิดกับผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานในโอกาสอันควร เช่น ร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ วางแผนงาน แก้ปัญหา เป็นต้น จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของด้วย

6 การร่วมทำงาน การที่ผู้บังคับบัญชาร่วมมือทำงานกับลูกน้อง ในบางโอกาสจะสร้างความพอใจให้แก่เขามาก เนื่องจากเขามีความรู้สึกว่าหัวหน้าให้ความเป็นกันเอง และยอมเห็นดีเห็นงามร่วมกับเขาด้วย

7 การจัดงานให้เหมาะสมกับคน ทั้งชนิดและปริมาณของงาน ผู้ปฏิบัติได้ทำงานที่ตนถนัด มีปริมาณของงานเหมาะสมกับความสามารถของเขา จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้วยความสนุกสนานเต็มใจไม่เบื่อหน่าย

8 ช่วยเหลือเมื่อติดขัดหรือมีปัญหา เมื่อผู้ปฏิบัติงานเกิดปัญหาหรือข้อขัดข้องในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาเข้าช่วยเหลือแก้ไขปัญหา หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ให้คำแนะนำ ร่วมคิดหาวิธีแก้ปัญหา ลงมือร่วมแก้ปัญหาหรือข้อขัดข้องกับผู้ปฏิบัติด้วย เหล่านี้จะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความรู้สึกว่าผู้บังคับบัญชาไม่ทอดทิ้ง หรือปล่อยให้เขาทำงานอย่างโดดเดี่ยว

9 ให้ได้ทราบผลงาน ผู้ปฏิบัติงานจะมีความพอใจเป็นอย่างมาก ถ้าเขาได้ทราบผลการปฏิบัติงานของเขาเป็นระยะ ๆ จะทำให้เขาภูมิใจในผลสำเร็จของการปฏิบัติงานของเขา ถ้าพบข้อบกพร่องเขาจะได้รับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์

10 ให้มีการแข่งขัน ผู้บังคับบัญชาที่ฉลาดจะพยายามยั่วยุให้มีการแข่งขันการทำงานระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่มบุคคล เช่น ให้รางวัล หรือคำยกย่องชมเชยผู้ชนะ จะมีผลเป็นการยั่วยุให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานให้ดียิ่งขึ้น ๆ เพื่อที่จะชนะอีกฝ่ายหนึ่ง

11 พยายามใช้อิทธิพลของกลุ่มใหญ่ดึงกลุ่มเล็ก โดยการกระตุ้นให้กลุ่มบุคคลส่วนใหญ่ กระทำตัวให้เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานที่ดี จะเป็นอิทธิพลที่ดึงดูดคนส่วนน้อยที่เหลื่อให้กระทำตามไปด้วย

12 การมีอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่ง ที่จะกระตุ้นให้คนอยากทำงาน เมื่อมีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ก็จะทำงานได้รวดเร็ว

13 การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ก็เป็นหน้าที่อีกประการหนึ่งที่สำคัญของผู้นำ ถ้าบรรยากาศในการทำงานดี ทั้งทางกายและทางจิตใจ เช่น ห้องทำงานสะอาด โปร่ง ไม่อับ โดดเดี่ยวทำงานนั่งสบาย ผู้ร่วมงานทุกคนตั้งแต่ผู้บังคับบัญชายิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มีการชู้ชบิณินหาใส่ร้ายกัน บรรยากาศเช่นนี้ จะทำให้ทุกคนในที่นั้นอยากทำงาน

14 การให้รางวัลในโอกาสอันควร อาทิ การให้การยกย่องสรรเสริญ ชมเชย การเลื่อนยศ เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง การให้สิ่งตอบแทนทางวัตถุ เช่น เงินเดือน

15 การทดสอบ ถ้ามีการทดสอบการทำงานของผูปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ อยู่เสมอ จะทำให้ผูปฏิบัติงานรู้สึกดี และข้ผลิตผลในการทำงานของเขา จะทำให้เขาได้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดให้ดีขึ้น และภูมิใจในความสำเร็จของการทำงานของเขาเอง

จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ผูปฏิบัติงานวิจัยมีกำลังใจและสามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจที่มีอยู่ในโรงเรียนนั้น ที่จะช่วยสนับสนุน และกระตุ้นให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนปฏิบัติงานด้วยความพึงพอใจ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อการที่จะนำหลักการจูงใจในการทำงานไปใช้ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และเกิดความพึงพอใจต่อครูผูปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542 : 15 – 20) ได้กำหนดนโยบายการวิจัย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2542-2544) สรุปประเด็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ดังนี้

นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ระบุว่าส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย โดยใช้รูปแบบการวิจัยที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานโยบายและดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานทุกระดับ หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้วัฒนธรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหารและการจัดการ การนเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายและมาตรการ ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผูเรียน และระดับการศึกษา

มาตรการ

1 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน

2 ให้มีการวิจัยรูปแบบการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง เข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน

3 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ ที่จะเป็พื้นฐานในการประกอบอาชีพ

4 ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

5 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพครบทุกด้าน

6 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษ

7 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรครอบครัวศึกษา

8 ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างทักษะชีวิตของผู้เรียน

9 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบวิถีชีวิตประชาธิปไตย

10 ให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคานิยม คุณธรรม จริยธรรม และสำนึกในความเป็นไทย

11 ให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

12 ให้มีการวิจัยในชั้นเรียน

นโยบายการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัย ระบุว่า เร่งรัดให้มีการสร้างและพัฒนาบุคลากรทางการวิจัยขึ้นในหน่วยงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำวิจัย เพื่อพัฒนางานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมาย และ มาตรการ ดังนี้

เป้าหมายที่ 2 มีการสร้างบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคลากรทางการวิจัย
มาตรการ

1 ให้มีการสร้างบรรยากาศทางการวิจัย เพื่อกระตุ้นบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับให้มีความสนใจและเห็นความสำคัญของการวิจัย โดยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการการนำเสนอผลงานวิจัย การสัมมนาวิชาการ การจัดมุมวิจัยในหน่วยงานหรือแหล่งวิชาการ เป็นต้น

2 ให้มีการให้ความรู้ทางด้านการวิจัยแก่บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ และสนับสนุนให้ทำการวิจัย รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้สามารถทำวิจัยได้อย่างหลากหลาย

3 ให้มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในรูปแบบของการประชุมสัมมนาทางการวิจัย

4 ให้มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางวิจัย แจกจ่ายให้บุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ

นโยบายการบริหารและการจัดการด้านการวิจัย ระบุว่า เร่งรัดให้หน่วยงานทุกระดับ จัดหาและสนับสนุนให้งบประมาณ จัดระบบสารสนเทศ นิเทศติดตามและประเมินผล เพื่อให้การดำเนินการวิจัยของบุคลากรและหน่วยงานสามารถดำเนินการวิจัย และนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายและมาตรการ ดังนี้

เป้าหมายที่ 3 มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานทุกระดับ ให้การอุดหนุนทุนการวิจัย เพื่อพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่การวิจัย การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยได้อย่างทั่วถึง

มีการประสานงานกับบุคคล ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อความร่วมมือกันระดมสรรพกำลังให้มีความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการศึกษาค้นคว้า

มีการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารสารสนเทศเพื่อการวิจัย ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการศึกษาค้นคว้า

มีการนิเทศ ติดตามผลและประเมินผล การทำวิจัยอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
มาตรการ

1 ให้หน่วยงานทุกระดับ มีการจัดหางบประมาณสนับสนุน ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยการพัฒนาบุคลากร การเผยแพร่งานวิจัยอย่างทั่วถึง

2 ให้มีการประสานความร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการวิจัย

3 ให้มีการจัดระบบและเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวิจัยที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย

4 ให้มีการจัดทำแผนพัฒนางานวิจัยในทุกระดับ เพื่อให้มีผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5 ให้มีการนิเทศติดตามและประเมินผล เพื่อให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย

6 ให้มีการยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติแก่บุคลากรและหน่วยงานที่ผลิตผลงานการวิจัยที่ดีมีคุณภาพ

มนัส ไชยศักดิ์ (2544 53-57) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนครูในการทำการวิจัยในชั้นเรียน จึงได้เสนอบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1 **ชั้นเตรียมการ** ควรมีการประชุมชี้แจงครูในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้มีความพร้อมในการเตรียมเอกสารและวัสดุอุปกรณ์

2 **การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ** เพื่อให้ครูทราบถึงวิธีการทำวิจัย เห็นคุณค่าและความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

3 **สร้างครูผู้นำทางการวิจัย**

4 ทำวิจัยรวมทุกสัปดาห์หรือทุกสองสัปดาห์ โดยจัดให้ครูผู้นำทางการวิจัยได้ประชุมเชิงปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนรวมกัน

5 ขยายผล การขยายผลนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้ครูผู้ซึ่งทำวิจัยในชั้นเรียนไปแล้ว หรือครูผู้นำในการวิจัยเป็นแกนนำในการให้ครูในหมวดวิชาต่าง ๆ ทำการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูในโรงเรียนทำการวิจัยในชั้นเรียนได้เพิ่มมากขึ้น

สุวิมล ว่องวานิช (2545 78-80) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนางานวิจัยของครูอย่างกว้างขวาง ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือตามบทบาทหน้าที่ของตน ดังนี้

1 หน่วยงานต้นสังกัด/คณะกรรมการการศึกษาเขตพื้นที่

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
- 2) ส่งเสริมพัฒนาทักษะการวิจัยแก่ครู ในรูปของเอกสาร คู่มือ การ

ฝึกอบรม

- 3) ให้การสนับสนุน ส่งเสริม การเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูล ขาวสาร

เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนแก่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

- 4) จัดทำฐานข้อมูลวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นหลักฐานในการวางแผนการพัฒนา

ครู

- 5) ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัด

- 6) สังเคราะห์ผลการวิจัยในระดับภาพรวมของเขตพื้นที่หรือระดับประเทศ

2 ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
- 2) สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก

- 3) วางระบบกระตุ้น กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน

- 4) ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกลุ่มครูอาจารย์ใน

โรงเรียน บริหารให้ครูมีเวลาประชุม เพื่อถกอภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละคน

- 5) สังเคราะห์ผลการวิจัยของรายงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน

- 6) จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

- 7) ยกย่องให้กำลังใจ สิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

- 8) วางระบบฐานข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียน

3 ศึกษาพิเศษ

- 1) ให้การนิเทศความรู้ และการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู

- 2) จัดทำเอกสารที่นำเสนอ ตัวอย่าง แนวคิด วิธีการ ด้านการพัฒนาการ

แก้ปัญหา

4 ครูในโรงเรียน

- 1) มีความมุ่งมั่นที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 2) ติดตามข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวของวงการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
- 3) ให้ความสำคัญกับการประชุมกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำ

วิจัยกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ

- 4) สนใจหมั่นฝึกฝนทักษะการทำวิจัย รวมกิจกรรม และเผยแพร่การวิจัย
- 5) เป็นสมาชิกที่ดีในการทำงานกลุ่ม สำหรับการวิจัยแบบร่วมมือ

5 พ่อแม่ผู้ปกครอง

1) ให้ความร่วมมือกับครูในโรงเรียน ในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในฐานะผู้ให้ข้อมูล และผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน

- 2) สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร ผลการพัฒนาผู้เรียน แล้วนำมาประยุกต์ใช้
- 3) มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการชี้แนะแนวทางการพัฒนาผู้เรียน
- 4) ให้การสนับสนุน การดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ตามกำลังความสามารถ

และตามศักยภาพอย่างเหมาะสม

6 นักเรียน

1) ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยของครู ในฐานะเป็นกลุ่มเป้าหมาย ของการทำวิจัย หรือในฐานะผู้ให้ข้อมูล ผู้มีส่วนช่วยเหลือในการทำวิจัยของครู

2) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียน ตามความคิดเห็นของผู้ถูกวิจัย

3) ให้ข้อมูลป้อนกลับ เกี่ยวกับผลการวิจัยที่เกิดขึ้นด้วยใจเป็นธรรม ข้อมูลที่ได้ อาจนำไปใช้ในการปรับวิธีการวิจัยครั้งต่อไป

จะเห็นได้ว่า จากการสังเคราะห์แนวทางการสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนของผู้รู้ และแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนนั้น ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้ คือ (1) มีการส่งเสริมตามความหลากหลายของเป้าหมาย หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ในการทำวิจัย (2) มีการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการกระตุ้นให้เกิดการทำวิจัย ซึ่งรวมทั้งการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย (3) มีการให้การศึกษาและอบรมเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของตัวผู้วิจัย (4) มีการติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงการทำงาน รวมทั้งการยกย่องชมเชยผู้ที่มีผลงานดีเด่น และ (5) มีการขยายผลและเผยแพร่ผลการวิจัยออกสู่สาธารณชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นความจำเป็นที่จะต้องกระทำควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนของครู เพื่อนำข้อค้นพบจากผลการวิจัยของตนไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของตนเอง หรือแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ประสบอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับกมล ภูประเสริฐ (2535 : 121) ได้ให้ความเห็นว่า สาเหตุที่ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นเพราะมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการสอนของครู ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถโยงทฤษฎี

หลักการที่ได้เรียนมาไปสู่การปฏิบัติได้ ครูจึงเน้นการสอนด้านเนื้อหาเป็นสำคัญ ดังนั้น ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู ครูจึงควรมุ่งทำวิจัยในชั้นเรียนหรือภายในโรงเรียนของตน เพื่อศึกษาหาความรู้ หรือวิธีการที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน หรือปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชลลดา จิตติวัฒนพงศ์ (2536 84) ได้วิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของครู อย่างสม่ำเสมอทั้งในและนอกระบบ โดยเฉพาะมีการฝึกอบรมซ้ำให้ความรู้ 3 ด้าน คือ หลักสูตร เนื้อหา และวิธีสอนใหม่ ๆ โดยการฝึกอบรมครูให้เรียนรู้ และนำไปจัดกิจกรรมที่มีเทคนิคใหม่ ๆ เช่น การสอนด้วยกระบวนการทางวิจัย สวนผู้บริหารโรงเรียน ควรมีบทบาทเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญ ซึ่งบัญชา อึ้งสกุล (2539 61-73) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริม สนับสนุนครูผู้สอนในโรงเรียนให้มีความกล้าใจ และสามารถทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้เสนอบทบาทของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมในการวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน คือ 1 การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน 2 การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 3 การให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน 4 การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5 การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมการทำงานตามหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตามแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมี 5 ด้าน ได้แก่

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ในการส่งเสริมที่ทำให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน เมอร์เรย์ (Murry 1938 164) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในกิจกรรมต่าง ๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำ ต้องการทำงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้ ซึ่ง แมคเคลลีแลนด์ (McClelland 1961 121-126) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสำเร็จ จะประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ ๆ คือ 1 มีความรับผิดชอบสูงแสวงหาโอกาส เพื่อจะได้มีโอกาสในการรับผิดชอบแก้ไขปัญหามีอยู่ 2 มีเป้าหมายระดับกลาง เพราะหากไม่ประสบความสำเร็จแล้วจะรู้สึกไม่สบายใจ ดังนั้น จึงไม่ตั้งเป้าหมายไว้สูงเกินไป เพื่อลดความเสี่ยงและให้ความเชื่อมั่นในความสำเร็จสูง 3 ต้องการให้รับข้อมูลกลับที่ทันเหตุการณ์เกี่ยวกับงานของตนว่าสำเร็จหรือล้มเหลว เพื่อการตัดสินใจของคนในองค์กรต่อไป และ 4 ต้องการทำงานร่วมกับผู้ที่มีความสามารถ เพื่อที่เขาจะได้พยายามปรับปรุงความสามารถของเขาให้ทัดเทียมผู้ที่มีความสามารถ ความรู้สึกเช่นนี้จะเป็แรงจูงใจให้เกิดความมานะที่จะประสบความสำเร็จสูงต่อไป และมูมอ (Moomaw 1984 22-28) ได้อธิบายถึงหลักการที่นำไปสู่ความสำเร็จที่สำคัญ คือ 1 ผู้บริหารต้องมีความกระตือรือร้นในหน้าที่

และเป้าหมายของสถาบัน 2 ผู้บริหารต้องพัฒนาอาจารย์ให้เป็นกลุ่มผู้นำ เพื่อช่วยการบุกเบิก ความรู้และการปฏิบัติงาน การพัฒนากลุ่มผู้นำอย่างนี้จำเป็นต้องจัดหาแหล่งทรัพยากร เปิดโอกาส ในการฝึกและพัฒนาผู้นำ จัดหาทุนเพื่อพัฒนาผู้นำ หรือจัดหาบริการช่วยสนับสนุน 3 ต้องกระตุ้น ให้มีความคิดใหม่ ๆ มีการสนับสนุนสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีการศึกษาทดลองและให้มีการนำไปเผยแพร่ และ 4 ต้องมีการประเมินผลโดยประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดดำเนินการไปแล้ว เพื่อจะได้ ปรับปรุงเป้าหมายและนำไปคิดพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ มิใช่ประเมินเพียงโครงการทางวิชาการ หรือ กิจกรรมเท่านั้น ต้องประเมินอาจารย์และผู้ปฏิบัติงานอื่น ๆ ด้วยการประเมินนี้จะนำไปสู่การ อภิปรายรวมกัน แก้ไขปัญหารวมกัน ถ้าทำได้ผลดีจะนำไปสู่ความไว้วางใจกันในสัมพันธไมตรี และเป็นการจูงใจด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพัทยา สายหู, สุภางค์ จันทรวานิช, และ อุทุมพร ทองอุไทย (2526 54) ให้ความเห็นว่า ในการบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียนย่อมอยู่ที่ ความต้องการของผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย หรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดกำลังบุคลากร งบประมาณและวัสดุ ส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม ซึ่งเอกชัย กิสุขพันธ์ (2530 56) ให้ความเห็นว่า การที่ผู้บริหารจะบริหารให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารต้องคำนึงถึงหลักใน การจูงใจโดยพิจารณาว่า 1 ได้สร้างให้ลูกน้อง หรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความรู้สึกวางานที่ปฏิบัติ อยู่ที่น่าสนใจ ทำทหายความสามารถ และอยากทำงานเพิ่มขึ้นหรือยัง 2 ผู้ใต้บังคับบัญชารู้หรือไม ว่าเป็นผู้บริหารคาดหวังอะไรจากเขาในการปฏิบัติงาน และเขาต้องทำอะไรเพื่อให้ถึงมาตรฐานของ องค์กรที่กำหนดไว้ และ โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2531 31) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีภาพ ความสำเร็จของงานตลอดแนว และมีการสนองความต้องการที่หลากหลายของบุคลากรในองค์กร โดยมิขึ้นตอนในการปฏิบัติที่สำคัญ คือ 1 จัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันระหว่างผู้ ปฏิบัติ 2 ร่วมกันตรวจความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จในทุก ๆ ระดับของ งาน ตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงาน ผลผลิต ไปจนถึงผลกระทบ 3 ร่วมกันประเมินจุดเด่นและจุด ด้อยของโรงเรียน 4 มีการตกลงกันว่าพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาสุขภาพบุรุษทุก คนต้องรักษาคำมั่นสัญญา และกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบ ช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแ ต่โรงเรียนบรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่ให้สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา และ 5 ผู้บริหารสนับสนุนให้ ครูได้ปฏิบัติตามแนวดังกล่าว โดยการเยี่ยมเยียนไต่ถาม และให้กำลังใจ ตลอดจนเสนอนวัตกรรม ใหม่ ๆ ให้ผู้ปฏิบัติเป็นระยะ และได้อธิบายถึงลักษณะที่สำคัญของการบริหารองค์กรให้ประสบ ความสำเร็จว่าจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1 ความโน้มเอียงต่อการลงมือปฏิบัติ องค์กรที่ ดินนั้นต้องลงมือปฏิบัติไปเรื่อย ๆ มากกว่าที่จะคิดหาข้อเท็จจริงให้สมบูรณ์แล้วจึงลงมือปฏิบัติ 2 ความใกล้ชิดกับผู้รับบริการ องค์กรที่ดีต้องคำนึงถึงคุณค่า และคุณประโยชน์ขององค์กร แสวงหา ผู้รับบริการ ความต้องการของผู้รับบริการควรนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการออกแบบ ปรับปรุง ค้นหา บริการและผลผลิตที่จะเป็นผลงานหลักขององค์กร 3 การพึ่งตนเอง และประกอบการเอง 4 การผลิตผลงานโดยผานคน การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อพนักงานทุก ๆ ระดับเป็นสิ่งจำเป็น การสร้างขวัญและกำลังใจ และการเคารพในบุคคลเป็นพื้นฐานชักนำให้ทุก ๆ คนเสียสละให้องค์กร

ทำประโยชน์ให้แก่องค์กร 5 การสร้างค่านิยม องค์กรจะต้องแสดงให้เห็นถึงค่านิยมขององค์กร ในทางปฏิบัติอย่างชัดเจน และค่านิยมร่วมกันนี้มีความสำคัญมากกว่าเทคโนโลยีและทรัพยากร ต่าง ๆ มาก การประเมินก็จำเป็นต้องแสดงให้เห็นถึงการตรวจสอบค่านิยมเหล่านี้อยู่ตลอดเวลา 6 การสร้างจากพื้นฐานเดิม การพัฒนาองค์กรต้องเริ่มจากสิ่งที่องค์กรชำนาญอยู่แล้ว โดยสร้างจาก ลักษณะประสบการณ์ความสำเร็จ และความสามารถสูงของบุคลากร 7 การใช้รูปแบบง่าย ๆ องค์กรต้องใช้รูปแบบง่าย ๆ ที่จะทำงานได้คล่องตัว ใช้การบริหารระดับสูงน้อย ๆ และ 8 ความ ยืดหยุ่นคล่องตัว องค์กรนั้นจะต้องมีการผสมของการยืดอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง และการกระจาย อำนาจอย่างเหมาะสม เช่น การปฏิบัติการแก้ไขต้องกระจายให้ลงตัว สอนงานปฏิบัติและค่านิยมที่ สำคัญ ๆ ต้องยึดถือร่วมกันเป็นส่วนกลาง นโยบายต้องเป็นส่วนกลาง แต่การปฏิบัติย่อมมีความ หลากหลายไปตามกลุ่มบุคคลที่ทำงานนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ นทีทิพย์ สมเกียรติกุล (2533 : 7) กล่าวถึงองค์การที่ประสบความสำเร็จ ควรมีลักษณะ ดังนี้ 1 องค์การต้องยืดหยุ่น มีระบบงานที่ดี สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตลอดเวลา 2 ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทำงานตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3 เป้าหมายขององค์การเป็นที่ยอมรับของพนักงานทุกระดับ 4 มีการ สื่อสารระบบเปิด ผู้บริหารไว้วางใจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ 5 โครงสร้างระบบองค์การจะ เกี่ยวข้องจุดประสงค์ หน้าที่ และสภาพแวดล้อมขององค์การ 6 กระจายงานในเรื่องการตัดสินใจ เกี่ยวกับงานประจำวันให้แก่ระดับล่างขององค์การ และ 7 ขวัญกำลังใจของพนักงานดีอยู่เสมอ

จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการกระตุ้น และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารต้องจัด กระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการ ความ สนใจของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนของครู อย่างแท้จริง

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้ความยอมรับนับถือเป็นการบริหารเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงาน มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เอิร์ชเบิร์ก, และ เฟรด เดอริค (Herzberg, Fredrick 1959 : 114) ได้ระบุว่า การให้ความยอมรับนับถือเป็นปัจจัยจูงใจ ที่กระตุ้นมนุษย์จากสถานะที่เป็นกลางให้ไปอยู่สถานะที่อยากทำงาน ซึ่งจะทำให้คนเกิดความรู้สึก ว่า 1 งานที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อหน่าย เป็นสิ่งท้าทายและต้องใช้ความพยายามอย่าง เต็มที่ 2 มีอิสรภาพที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และสามารถใช้ความคิดริเริ่มของตนเองได้ อย่างเต็มที่ 3 มีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่ม หรือหน่วยงาน 4 ได้รับการยอมรับนับถืออย่างจริงจังในผลสำเร็จของงานที่ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากผู้บังคับบัญชา และ 5 การทำงานนั้นทำให้ผู้ทำเกิดการพัฒนาตนเอง ได้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ พอร์ทเทอร์, และ ลอว์เลอร์ (Porter, & Lawler 1968 : 75) ให้ความเห็นว่า เมื่อบุคคลได้ตั้งความคาดหวังในผลแห่งการกระทำของตน ไม่ว่าจะเป็น

เงินเดือน การได้รับยกย่อง ความก้าวหน้าในการทำงาน แล้วผลนั้นเป็นไปตามความคาดหวัง ย่อมเกิดความพึงพอใจ และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ลิเกิร์ต (Likert 1970 770) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารจะต้องทำให้แต่ละบุคคลในหน่วยงานมีความรู้สึกว่าเป็นที่ยอมรับนับถือและได้รับการสนับสนุนในความสำเร็จของตนเองแล้ว เชื่อว่าจะใช้ความสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งโคเปิลแมน (Kopelman 1986 24) ให้ความเห็นว่าการตั้งเป้าหมายการบริหารงานโดยยึดจุดประสงค์ การคัดเลือกการฝึกอบรมและการพัฒนาผู้นำ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตขององค์การโดยผ่านบุคลากรที่ทำงานในองค์การนั้น สมยศ นาวิการ (2521 149-150) ให้ความเห็นว่าผลตอบแทน หรือผลลัพธ์ จะมีความสำคัญและจะเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมได้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจต่อผลตอบแทน ซึ่งผลตอบแทนนั้นบุคคลจะต้องรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากพฤติกรรม และถ้าหากจะให้ผลตอบแทนมีผลกระทบต่อความพยายามของบุคคลหนึ่ง ๆ แล้ว เขาจะต้องรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับของกำลังความพยายามจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในผลของการปฏิบัติงานของเขา ซึ่งสอดคล้องกับ กรมสามัญศึกษา (2529 22) ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของผู้บริหารที่สำคัญ คือการส่งเสริมมาตรการที่จะสร้างขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และลดปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำลายขวัญกำลังใจในการทำงาน พร้อมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ให้มีผลงานดีเด่นด้วยการใช้นวัตกรรมในกระบวนการทำงาน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมเสนอผลงานดีเด่น การส่งเสริมให้มีการเยี่ยมชมผลงานดีเด่น ส่งเสริมให้ผลงานเป็นฐานในการสร้างความก้าวหน้าของตำแหน่งหน้าที่การงาน และ วิชัย โกลสุวรรณจินดา (2531 75) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรมีหลักการเพื่อส่งเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่สำคัญ คือ 1 บุคคลได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงาน และกำหนดแนวทางการทำงานเอง เขาจะมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จมากขึ้น 2 คนเราต้องการได้รับการยกย่องชมเชยเสมอ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหน และตำแหน่งใด การยกย่องชมเชยที่เหมาะสมกับแต่ละคนจะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ดี และ 3 การยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้ดีเกินกว่าคนอื่น จะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้น และมีความมานะพยายามมากขึ้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องชมเชยบ้างนั่นเอง

จะเห็นได้ว่า การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการให้เกียรติและยกย่องครูที่มีความรู้ ความสามารถในการวิจัย ซึ่งผู้บริหารต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานวิจัยของตนเอง รวมทั้งเผยแพร่ผลการวิจัยให้เป็นที่ยู้งานกันอย่างแพร่หลาย

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การนำการวิจัยเข้าไปช่วยให้การเรียนการสอน และนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนได้นั้น ครูผู้ใช้หลักสูตรต้องสามารถวิจัยได้ และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ทันเวลา และถูกต้องกับสภาพปัญหาความเป็นจริง และมีผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กันไป แฮส (Hass 1957 13) ได้ชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการส่งเสริมครูเพื่อพัฒนาวิชาชีพที่

สำคัญ คือ จะต้องส่งเสริมและปรับปรุงด้านวิชาชีพครู และครูทุกคนจะต้องศึกษาและทดลองวิจัยกันอย่างจริงจัง เพื่อความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูเกิดความรู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ แคสท์ (Kyate 1960 217) ได้เสนอวิธีปรับปรุงคุณภาพของครูโดยการสนับสนุนครูให้ทำการทดลองวิจัย ทำการสอนโดยใช้เนื้อหาวัสดุ อุปกรณ์ วิธีสอน และวิธีจัดชั้นเรียนใหม่ ๆ ให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์กับครูคนอื่น ซึ่งกำลังทดลอง หรือทำงานเกี่ยวกับเรื่องเดียวกัน ฝึกให้เป็นผู้บรรยาย ปาฐกถาในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับโรงเรียน และท้องถิ่น สนับสนุนให้ครูได้เขียนบทความ หรือหนังสือเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ หรือจัดให้ทำงานในด้านที่มีความสามารถ หรือมีความสนใจเป็นพิเศษ ฟอสเตอร์ (Foster 1968 291) ให้ความเห็นว่าการที่จะกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงทักษะความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและทัศนคติ ควรจัดกิจกรรมต่อไปนี้ให้เป็นประจำต่อเนื่องกัน คือ 1 ประชุมครูก่อนปิดภาคเรียน 2 การประชุมปฏิบัติงานในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อนเพื่อสนองความต้องการของครู และสนับสนุนด้านการเงินสำหรับค่าใช้จ่ายให้กับครูที่มาประชุม 3 จัดให้มีสาธิตการสอนภายในโรงเรียน 4 มีการพบปะระหว่างครูที่มีการสอนวิชาเดียวกัน ชั้นเดียวกัน มีกลุ่มศึกษาตามความสนใจ 5 นำเอาปัญหาหัวเรื่องที่เกี่ยวกับการประชุมปฏิบัติการของครูภายในโรงเรียน กลุ่มศึกษา และการสาธิตการสอนไปประกอบเป็นเนื้อหาวิชาของรายวิชาที่ครูศึกษาในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยระหว่างปิดภาคฤดูร้อน และ 6 มีเจ้าหน้าที่ที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครู เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะต้องไม่วัดผลการทำงานของครู แต่เป็นผู้ร่วมงานกับครูในการวางแผนเพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งจะเป็นผลต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน สเตียร์ส และปอร์เตอร์ (Steers, & Porter 1979 433) ให้ความเห็นว่า โครงสร้างของหน่วยงาน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันกับระดับของการทำงานอย่างมีระบบแบบแผน ซึ่งสอดคล้องกับสุภางค์ จันทวานิช (2528 44) ให้ความเห็นว่า โครงสร้างของหน่วยงาน และระบบการบริหารเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เกื้อกูลต่อการวิจัยทางการศึกษา องค์ประกอบด้านโครงสร้างของหน่วยงาน ได้แก่ การจัดให้มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดี และพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีคณະนักวิจัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และมีทุนสำหรับการวิจัย ส่วนองค์ประกอบของระบบการบริหาร ได้แก่ การจัดหาและกระจายบุคลากร ตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับการวิจัยอย่างเหมาะสม มีการแบ่งงานและความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูง และมีช่องทาง หรือเครือข่ายสำหรับการเผยแพร่และการติดต่อในการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ นภาพร สิงห์หัต (2531 36) ได้รายงานถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยให้แก่ครูและบุคลากรประจำการทางการศึกษา ในฐานะนักวิจัยประจำโรงเรียนว่า สมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรประจำการ จะช่วยให้มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย จะเป็นการเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของ

หน่วยงานต่าง ๆ และนำความรู้ทางด้านการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิควิธีสอน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน อันเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่ง วิลลิก กันทรพัย (2534 : 118) กล่าวสรุปไว้ว่า ในการนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมอง โรงเรียนในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ภารกิจขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบ โรงเรียน ทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตให้ชัดเจน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบ โรงเรียน อาจจะทำให้เกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย หรือระดับกระบวนการ หรือระดับผลผลิต การวิจัยจะ เข้ามามีส่วนช่วยในการหาคำตอบว่า ได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียนนั้น ๆ

จะเห็นได้ว่า การให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการมองเห็นคุณค่าประโยชน์ ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แมคคลานี (McClarney 1964 : 98) ให้ความเห็นว่า ความรับผิดชอบเป็นพันธะผูกพันที่จะ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ และเป็นความรับผิดชอบต่อการที่จะต้องรายงาน และ พร้อมทั้งจะให้ตรวจสอบได้เสมอ พิชเนอร์, และ เซอร์วูด (Piffner, & Sherwood 1965 : 160-165) ได้แบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1 หน้าที่การงานที่มีลักษณะคล้ายกัน ก็ควร รวมกันให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้หนึ่งผู้ใดเสีย 2 คุณสมบัติและความสามารถของบุคคลที่จะ มอบหมายความรับผิดชอบว่าเป็นอย่างไร ควรจะมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบประเภทใด เพียงใด ได้หรือไม่ และ 3 บางกรณงานไม่เหมือนกัน แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรืองานที่มี ลักษณะหน้าที่การงานมากกว่าหนึ่งอย่าง ในกรณีเช่นนี้ หากต้องการรวมกันเพื่อมอบหมายความ รับผิดชอบให้ผู้หนึ่งผู้ใด ให้พิจารณาจากสำคัญของงาน หรือการปฏิบัติงานนั้นว่า มีความ โหน่เอียงไปทางใด ก็ให้ถือว่างานชิ้นนั้นเป็นงานประเภทนั้น ๆ อันเป็นแนวทางในการที่จะสร้าง ความพึงพอใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานที่ตนชอบ และได้มีโอกาสใช้ความสามารถ เพื่อเสริมสร้างงานนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ฟลิปโป (Flippo 1966 : 121) ระบุว่า ความรับผิดชอบ เป็นพันธะผูกพันในการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับ เชสเตอร์ (Chester 1966 : 266) ได้วิจัยพบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถ เพิ่มขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูศึกษาทดลองวิจัยเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ครูมีส่วนร่วมใน การวางแผนการจัดอบรม สาธิตวิธีการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหา การปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสับเปลี่ยนกันเยี่ยมเยียนชั้นเรียนและ สังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการ การประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผล และติดตามผลการประชุมปฏิบัติงาน การประชุมปรึกษาและการสาธิตการสอน จัด ประชุมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อให้เกิดกำลังใจ ให้ครูมี เวลาว่างพอที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปรายปัญหาการสอน ให้ครูได้มีเวลาสำหรับงานสอนมากขึ้น ให้มี

ส่วนรวมในการเลือกโสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับ วิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือ หรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อ ปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการสอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อ ประเมินผลการเยี่ยมห้องเรียน และจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะและค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปประชุม อบรมทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ กิบ (Gib 1969 316) ให้ความเห็นว่า ความรับผิดชอบของ ผู้บริหาร คือ ความพยายามก่อให้เกิดพลังรวมในการปฏิบัติงาน กระตุ้นพลังให้มีการดำเนินการ เป็นไปตามแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ ประสานพลังต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับ บุคคลในหน่วยงาน และทำหน้าที่เป็นต้นแบบในการใช้พลังเหล่านั้น สำหรับ เบลค, และคนอื่น ๆ (Blake, et al 1981 30) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบของผู้นำทางวิชาการที่มีคุณภาพอันเป็น ลักษณะของผู้บริหารที่เป็นนักพัฒนา ซึ่ง กิติ ตยัคคานนท์ (2532 60) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้บริหารที่เป็นนักพัฒนา มักใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชา และมอบหมายให้ ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบงานใหม่ ๆ กระตุ้นให้เขาเป็นตัวของตัวเอง รู้จักความรับผิดชอบ ชยัน มีความคิดสร้างสรรค์

จะเห็นได้ว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นพันธะผูกพันที่จะต้อง ปฏิบัติต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องเอาใจใส่ดูแล เพื่อให้ครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ได้รับความช่วยเหลือ ทั้งในด้านความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของข้าราชการครูด้านหนึ่ง ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการบริหารบุคคล โดยยึดหลักปฏิบัติกันมาตั้งแต่ดั้งเดิมว่า เป็นการ ให้บำเหน็จความชอบที่ได้รับด้วย เนื่องจากบำเหน็จที่บุคคลมีความพึงพอใจเท่านั้นจึงจะสามารถ นำมาใช้เป็นสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงาน ฟลิปโป (Flippo 1971 556) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบ ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะดูได้จากเงินเดือน ความมั่นคง สภาพการ ปฏิบัติงาน ความเชื่อมั่นที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ลักษณะและรูปแบบของการปกครอง บังคับบัญชา โอกาสที่จะมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความเข้ากันได้ดีกับเพื่อนร่วมงาน และ ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ฐานะทางสังคม การมีโอกาสมประกอบกิจกรรมที่มีคุณค่า ซึ่ง สอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (2521 397) ให้ความเห็นว่า สภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิก ในองค์กรใดก็ตาม ควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ย่อม เป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน มีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่ การงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจ และขวัญกำลังใจที่ดี อันเป็นหลักของการให้บำเหน็จ ความดีความชอบแก่ข้าราชการ เสนาะ ดิยาว์, สุปราณี ศรีฉัตรภิมุข, และ นิยะดา ชุนหวงศ์ (2527 144) กล่าวว่า การให้บำเหน็จความดีความชอบเป็นระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้น เพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง โดยปกติผู้

พิจารณา คือ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง การพิจารณาผลงานอาจไม่ทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงิน และไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การพิจารณาที่ใช้กันมาก คือ การพิจารณาผลงานที่ได้ทำโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของงาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 6 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินผลการทำงานของบุคคล 2) เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร 3) เพื่อทำความเข้าใจกับฝ่ายนิเทศงาน 4) เพื่อเป็นแนวทางที่จะเปลี่ยนหน้าที่การทำงานของบุคลากร 5) เพื่อปรับปรุงค่าจ้างและเงินเดือน และ 6) เพื่อปรับปรุงโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น วิสเลอร์, และ ฮาร์เบอร์ (Whisler, & Harper 1972 1-2) ให้ทัศนะว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานแต่ละคนในหน่วยงานนั้น ได้แก่ การประเมินในเรื่อง กระบวนการทำงาน วิธีทำงาน หรือพฤติกรรมการทำงานของแต่ละคน มีความรู้ ความสามารถ ความอดทน ฯลฯ ในการทำงานนั้นอย่างไร ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานว่า ได้ปริมาณและคุณภาพมากน้อยเพียงไร ตลอดจนการทำงานของแต่ละคนได้ช่วยให้สำเร็จ ตามเป้าหมายของหน่วยงานเพียงใด และมีปัญหาอุปสรรคอะไรที่ต้องแก้ไขบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2540 14) ได้กำหนดการขอเลื่อนตำแหน่ง ข้าราชการครูสายงานการสอน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือการขอกำหนดให้ได้รับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้นสำหรับตำแหน่งระดับ 7 ขึ้นไปนั้น คณะกรรมการข้าราชการครู กำหนดให้ข้าราชการครู ผู้นั้น จะต้องมีความผลงานทางวิชาการที่เป็นเอกสารที่เกี่ยวกับการสอน 7 ประการ คือ 1) เอกสารที่เกี่ยวกับการสอน โดยตรง เช่น เอกสารประกอบการสอน/แผนการสอน เอกสารคำสอน ชุดการสอน หนังสือเรียนแบบหน่วย ใบการสอน และอื่นๆ 2) หนังสือเสริมประสบการณ์ 3) งานแปล 4) งานประดิษฐ์ 5) งานวิจัย 6) บทความทางวิชาการ และ 7) ผลงานในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งแสดงความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับหน้าที่ของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติ ตามปริมาณและคุณภาพของเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด สำหรับงานวิจัย ครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนควรคำนึงถึงแนวทางการทำวิจัยในเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ 1) การพัฒนางานที่รับผิดชอบงานวิจัยนั้นจะนำไปพัฒนางานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้หรือไม่ 2) การนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ผลงานวิจัยนอกจากเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบ จะต้องมีส่วนต่อผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างได้ผล และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาโดยทั่วไป 3) ความเป็นประโยชน์ของผลวิจัย ผลการวิจัยจะต้องไม่คลุมเครือ การแปลความของข้อมูลต้องชัดเจน ผลงานจะต้องปรากฏในรูปที่ทุกคนสามารถตีความหรือเข้าใจความหมายได้ถูกต้องในทิศทางเดียวกัน 4) ความลึกซึ้งของการวิจัยจะต้องอาศัยข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าอย่างลึกซึ้งและต่อเนื่อง 5) ความรอบรู้ในเรื่องที่ทำการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องศึกษาข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ อย่างถี่ถ้วน และถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรอบรู้อย่างจริงจังในเรื่องที่จะศึกษา และสามารถขยายผลให้บุคคล หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้สอนการพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 6) ความทันสมัยของเรื่องที่จะทำการวิจัย (วัลลภ กันทรพย์ 2531 บทบรรณาธิการ)

จะเห็นได้ว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นบ่งชี้ถึงความชอบตามภาระหน้าที่ของครู ที่เกิดจากผลของการที่ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารจะต้องบริหารงานบุคลากรในชั้นเรียน โดยใช้ผลงานการวิจัยของครูเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่ง เพื่อพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้บริหาร ที่ได้กระตุ้นและสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการศึกษาค้นคว้า หรือการคิดแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย โดยอาศัยทักษะการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน โดยมุ่งส่งเสริม สนับสนุนครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในปัจจุบันต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดให้มีขึ้น ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่องานวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยด้านแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยยังศึกษาไม่พบว่า มีผู้ทำวิจัยในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียง ดังนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 46) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสาธน์มิตร พบว่า ปัจจัยทั้ง 10 ปัจจัย คือ ปัจจัยกระตุ้น ประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน การได้รับความยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบและความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ปัจจัยจำรอง ประกอบด้วย นโยบาย การบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน และเงินที่ได้รับ ตามทฤษฎีการจูงใจของ เอิร์ชเบอร์ก สามารถทำนายการกระทำหรือไม่ทำการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสาธน์มิตร ได้ถูกต้องร้อยละ 71.16

สมใจ จิตพิทักษ์ (2534 : 10) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยที่สำคัญ ดังนี้ 1) จากปัจจัยประเภทลักษณะบุคคลรวมสิบสามตัวแปร โดยจำแนกเป็นปัจจัยด้านชีวสังคมสิบตัวแปร และ ปัจจัยด้านจิตวิทยาสามตัวแปร พบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด การเข้าร่วมกิจกรรมปะทะสังสรรค์ทางวิชาการ การอ่านวารสารต่างประเทศเกี่ยวกับการวิจัย เวลาที่ใช้ในการทำวิจัย เวลาในอุดมคติในการทำวิจัย

ทัศนคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมุ่งมั่นอดทน จากปัจจัยประเภทลักษณะหน่วยงานหกตัวแปร พบว่า มีเพียงสองตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ขนาดของหน่วยงาน และการสนับสนุนจากหน่วยงาน ส่วนปัจจัยประเภทสภาพแวดล้อม พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพการวิจัยของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิจัย และการประสานความเข้าใจในหมู่นักวิจัยเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 6) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย นักวิจัยในหน่วยงานมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องแรงจูงใจในการทำวิจัย กล่าวคือ นักวิจัยในหน่วยงานส่วนกลาง เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัยจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารของหน่วยงาน ที่จะให้ความสนใจและให้การสนับสนุน มีทุนทำวิจัยเพียงพอ มีอิสระในการทำงาน มีข้อมูลพื้นฐานที่ทันสมัย และตัวนักวิจัยเองต้องมีใจรักที่จะทำงานวิชาการ ส่วนนักวิจัยในหน่วยงานในส่วนภูมิภาค เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย ได้แก่ ต้องการชื่อเสียงเพื่อสถานภาพทางสังคม และมีความอยากรู้อยากเห็น เห็นประเด็นที่นำศึกษาวิจัย ส่วนนักวิจัยในหน่วยงานสถาบันอุดมศึกษา เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ทำวิจัย ได้แก่ การทำวิจัยจะเป็นการเสริมงานประจำที่ทำอยู่แล้ว ปัจจัยรองลงไปก็คือ ผู้บริหารสนใจรับรู้และให้การสนับสนุน และตัวนักวิจัยจะต้องมีความอยากรู้อยากเห็น เห็นประเด็นที่จะศึกษาวิจัยและมีใจรักที่จะทำงานวิชาการ

บัญชา อึ้งสกุล (2537 92) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 12 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ดังนี้ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในโรงเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบตอครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในโรงเรียน

มนวิภา อนันตะเศรษฐกุล (2538 61) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันทางการศึกษาที่สำคัญคือ การขาดอุปกรณ์และเครื่องมือในการวิจัย การขาดแหล่งเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน และการมีภาระด้านการเรียนการสอนมากเกินไป

ประภัสสร วงษ์ดี (2540 98) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการและการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาเชิงสำรวจและรายการณี ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการวิจัยของครูนักวิจัย เริ่มจากปัญหาการจัดการเรียนการสอนและขาดความพร้อมของนักเรียน ครูนักวิจัยจะเลือกปัญหาวิจัยที่สามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานสอน และเป็นเรื่องที่ตนเองถนัด โดยหัวข้อที่ศึกษามักเป็นเรื่องการพัฒนาวิธีการสอน สื่อการสอน และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น เครื่องมือในการวิจัยครูสร้างขึ้นเอง โดยมีผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ 1 นักเรียน ในชั้นเรียนของตนเอง และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติบรรยาย 2 ครู ได้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งในด้านพัฒนาวิธีสอนและสื่อ เพื่อพัฒนานักเรียน และการพัฒนาการปฏิบัติงานในวิชาชีพครู

เพียงใจ พรหมทัศนานนท์ (2541 : 95) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิต ที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นแรก เนื่องจากอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จึงอาจมีความรู้ความสามารถในการทำงานการวิจัยเป็นอย่างดี ทำให้คาดหวังบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนมองได้อย่างชัดเจน และอีกประเด็นหนึ่งที่มองกลับกันพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสาธิตยังไม่ได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในโรงเรียนอย่างเพียงพอเท่าที่ควร จึงทำให้บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ วราภรณ์ มณีบางกา (2546 : 77) ได้ศึกษาวิจัยบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายการวิจัย ฉบับที่ 1 (2542-2544) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีผลบังคับใช้จึงทำให้ช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และอีกสาเหตุหนึ่งสืบเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะวิธีการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แลทัม, และ เวกซ์ลีย์ (Latham, & Wexley 1981 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ พบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอันเนื่องมาจากการได้รับเงินพิเศษเพิ่มเติม นั้น มีผลน้อยมากจนไม่เห็นเด่นชัด ส่วนการชมเชยด้วยวาจาและความชื่นชม น่าจะมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยมากกว่า

วาวอร์นตู (Waworuntu 1986 : 12-13) ได้ศึกษาความสามารถในการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอินโดนีเซีย พบว่า ความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานทั้งในและนอกสาขาของงานมีผลต่อความสามารถในการผลิตผลงานการวิจัยของอาจารย์

โรนเนอร์ (Reiner 1998 Abstract) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยการพัฒนาการเรียนรู้ในการออกเสียงอ่านของเด็กอนุบาล โดยใช้สื่อต่าง ๆ เป็นเครื่องมือหรือสัญลักษณ์ในการสร้างกิจกรรม เช่น การเรียนรู้ การเล่นคำศัพท์ ภาษา วรรณคดี และการสัมผัส เป็นต้น ซึ่งผลของการดำเนินการทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เพิ่มขึ้นด้วยความกระตือรือร้น อันแสดงให้เห็นว่า เด็กรับรู้โปรแกรมการสอนการอ่านมากขึ้น หรือผลของการร่วมกิจกรรมของนักเรียนได้ออกมาในทางบวก

ทาบานิค ซิเนอร์ และ เคนเนธ (Tabachnick, Zeichner, & Kenneth 1999 Abstract) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดและการกระทำ การวิจัยในชั้นเรียนและการพัฒนาการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งต่อการสนับสนุนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ วิธีการนี้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า เพียงแค่จากการสังเกตของครู ครูจะเกิดการเรียนรู้ พร้อม ๆ กับการทบทวนถึงวิธีการสอนได้ด้วยตนเองด้วยวิธีการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงความเข้าใจในเรื่องของความคิดของนักเรียนในการเรียนวิทยาศาสตร์ แต่ไม่สามารถปรับปรุงความเข้าใจในเรื่องของความคิดของนักเรียนในการเรียนวิทยาศาสตร์ แต่ไม่สามารถจะนำเอาวิธีการสอนที่แตกต่างกัน เข้ามารวมกันเปลี่ยนแปลงความคิดของนักเรียนได้มากนัก

เกวนโดลิน, และ โคเวน (Gwnedolyn, & Cowen 2000 Abstract) ได้ร่วมกันดำเนินโครงการสนับสนุนให้ครูเป็นนักวิจัย เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน โดยได้รวมกับมหาวิทยาลัยโอไฮโอ สนับสนุนให้ครูในโรงเรียนของชุมชนเอลค์ฮาร์ด ในรัฐอินเดียนา ที่มีความหลากหลายในพื้นฐานการสอน ได้แบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ โดยเริ่มดำเนินการด้วยครูเพียง 5 คนเท่านั้น โครงการนี้ประสบความสำเร็จมากจนกระทั่งผู้บริหารของโรงเรียน ต้องขยายโอกาสไปให้กับครูอื่น ๆ บ้าง จึงได้ขอเงินทุนสนับสนุนจากรัฐมาขยายงาน ทำให้ในปีต่อมา มีครูถึง 67 คน ได้เข้าร่วมทำโครงการวิจัยในชั้นเรียนสำเร็จอีก 22 โครงการ ในปีที่สอง มีครูถึง 62 คน ได้เข้าร่วมโครงการ และทำวิจัยสำเร็จถึง 82 โครงการ และในช่วงปีที่สาม มีครูอีก 50 คน เข้าร่วมและดำเนินโครงการสำเร็จอีก 17 โครงการ ผลการเข้าร่วมโครงการของครู พบว่า ครูได้รับข้อมูลอันมีค่าต่อการจัดการเรียนการสอน และมีความรู้สึกมั่นคงในวิชาชีพ จึงทำให้เชื่อได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการปฏิรูปโรงเรียน และการพัฒนาวิชาชีพ สนับสนุนนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนับสนุนการเรียนการสอนที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนสะท้อนกลับมาจากผู้เรียน เกิดการยอมรับในเนื้อหาที่เรียน รวมทั้งครูแต่ละคนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้เพิ่มเติม และรู้สึกว่าได้รับการส่งเสริมจากกลุ่มเกี่ยวกับอาชีพ

จากผลงานในการวิจัยในชั้นเรียนที่กล่าวมาแล้ว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังกล่าว ดังชี้ให้เห็นว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมืออันจำเป็นที่จะช่วยพัฒนาทั้งตัวผู้เรียน และครูผู้สอน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างกระบวนการ

เรียนรู้ โดยครูผู้ทำวิจัยจะเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต ค้นคว้า วิเคราะห์หาเหตุผลและแก้ไขปัญหา เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และแสดงศักยภาพที่แท้จริงของแต่ละคนออกมาเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนั้นยอมทำให้ครูได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันไปกับนักเรียนในขณะเดียวกันด้วย ทั้งในเชิงองค์ความรู้ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งเรียนรู้ถึงปัญหา ข้อจำกัด และศักยภาพที่แท้จริงของนักเรียนแต่ละคนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งทั้งหมดทั้งปวงนี้ นับเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนนั่นเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1 วิธีดำเนินการวิจัย
- 2 ขั้นตอนในการตั้งประเด็นการสัมภาษณ์และการสำรวจ
- 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และการสำรวจ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2 แห่ง และไม่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2 แห่ง โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งละ 1 คน ครูวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 1 คน รวม 12 คน

2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็น เพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยการส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา 13 คน ครูวิชาการ 13 คน และครูผู้สอน 13 คน รวม 39 คน

3 นัดหมายผู้บริหารสถานศึกษาผู้ให้ข้อมูล 13 คน รวมกันสรุปประเด็นแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และให้ผู้บริหารสถานศึกษาตอบแบบสำรวจ 13 คน

2 ขั้นตอนในการตั้งประเด็นการสัมภาษณ์และการสำรวจ

ผู้วิจัยได้สร้างประเด็นการสัมภาษณ์และการสำรวจ ให้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยยึดแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามข้อบ่งชี้ 5 ด้าน เป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นคำถาม การตั้งประเด็นเพื่อใช้กับผู้ใช้ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

2 ตั้งประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์และการสำรวจ ตามแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่องานวิจัยในชั้นเรียนและด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

3 นำประเด็นคำถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

4 ปรับปรุงประเด็นคำถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมของการตั้งคำถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายชัยวัฒน์ แสงออน ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองกวาง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

นายวุฒิชัย บุญหล้า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดพเนินพลู อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

นายวินัย บัวแดง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2

นางอำไพ อยู่สบาย อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

5 นำประเด็นคำถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

6 นำประเด็นไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี รวม 9 คน เพื่อนำมาปรับปรุงการตั้งคำถามสำหรับใช้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจต่อไป

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจ ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปให้ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 39 ชุด และนำแบบสำรวจไปให้ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 13 ชุด โดยรับคืนแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กลับคืนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 100

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากประเด็นที่ได้จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจ ตามแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน และแนวทางการแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

จากนั้น ผู้วิจัยได้นำมาสรุปประเด็นแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูตามขอบข่าย 5 ด้าน และนำข้อมูลมาอภิปรายผลการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดำเนินการเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่ง
โครงสร้างและแบบสำรวจ แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ตามขอบข่าย 5 ด้าน
จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัด
ราชบุรี ดังนี้

การศึกษาวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสรุปประเด็นแนวทางการส่งเสริมการทำ
วิจัยในชั้นเรียนของครู ที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจ โดย
ภาพรวมพบว่า

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การจัดให้มีข้อกำหนดหรือนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดหรือนโยบายการทำวิจัยใน
ชั้นเรียนไว้อย่างชัดเจนต่อเนื่องตลอดปี และเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดด้วย ซึ่ง
ข้อกำหนดหรือนโยบายที่ได้จัดทำขึ้นได้นำมาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ปัญหาเด็กเป็น
รายบุคคล และเมื่อสิ้นปีการศึกษาสถานศึกษาได้ประเมินผลการนำข้อกำหนดหรือนโยบาย การทำ
วิจัยในชั้นเรียนที่ได้ปฏิบัติ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงข้อกำหนดหรือนโยบาย การทำวิจัย
ในชั้นเรียน ให้สอดคล้องกับปัญหาด้านการเรียนการสอน

การจัดทำแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เกี่ยวกับการทำ
วิจัยในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดหรือนโยบาย โดยเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อ
ศึกษาปัญหาด้านการเรียนการสอน ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นที่จะต้องปรับปรุงพัฒนา ได้จัดการประชุม
วางแผนการดำเนินงาน ร่วมกันกำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินการไว้ชัดเจน เพื่อครูผู้ทำการวิจัย
ในชั้นเรียน ได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้มีการกำกับ ติดตาม
ประเมินผล และได้ให้ครูผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลโครงการเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อสรุปผล
การดำเนินงานและใช้เป็นข้อมูลความก้าวหน้าหรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

การสนับสนุนเงินทุน จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนให้ครูที่มีความสนใจ และต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ การเข้าประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาได้อำนวยความสะดวกให้กับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการจัดหาคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายเอกสาร เครื่องโรเนียว เอกสาร ตำรา เพื่อครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียนได้รับความสะดวก มีกำลังใจ มีแรงจูงใจ ที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบความสำเร็จ

การติดตามผลการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู ตามแผนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง โดยการนิเทศติดตามและตรวจสอบผลการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครู ให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนรายงานผลการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนเมื่อสิ้นภาค เรียนหรือสิ้นปีการศึกษา และได้นำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจัดนิทรรศการ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า การส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัย ในชั้นเรียน เป็นการกระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดกระบวนการบริหารให้เอื้อต่อการดำเนินงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้อง ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ในการจัดทำข้อกำหนดหรือนโยบายอย่างชัดเจน โดยเน้นให้ครูทำ วิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ดำเนินการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีการสนับสนุนเงินทุน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และต้องกำกับติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงานของครูให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างแท้จริง

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้การยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัย ในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรแก่ครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกคนเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู นอกจากนี้ได้ส่งเสริมโดยการ ยกย่อง ชมเชย ส่งผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมจัดนิทรรศการ สงเข้าประกวด ทั้งในและนอกสถานศึกษา และได้มอบรางวัลแก่ครูผู้ชนะการประกวดการทำวิจัย ในชั้นเรียน เพื่อแสดงความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริมให้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ทั้งในสถานศึกษาและของหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดนอกสถานศึกษา เพื่อให้ครู ได้รับความรู้และประสบการณ์ และได้จัดให้มีการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน อันจะส่งผลถึงความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอด ความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยง

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยงแก่ครูที่มาศึกษาดูงานในสถานศึกษา เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ในที่ประชุมวิชาการหรือประชุมประจำเดือนให้แก่ครูในสถานศึกษา เป็นวิทยากรในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน และเป็นผู้นิเทศภายใน ให้ คำแนะนำการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู เพื่อให้ครูที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยงเกิด ความภาคภูมิใจ ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ เป็นที่ยอมรับนับถือในด้านการทำ วิจัยในชั้นเรียน

การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ คนทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมโดยการนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เผยแพร่แก่ผู้ที่มาศึกษาดูงานในสถานศึกษา มีการนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ประสบ ความสำเร็จส่งเข้าประกวด จัดนิทรรศการให้ครู ชุมชน และผู้สนใจได้ชมเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อให้ครูผู้มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับความยอมรับนับถือแก่คนทั่วไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า การส่งเสริมด้านการให้ความยอมรับนับถือครู ผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรหรือรางวัล แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้มีความรู้และประสบการณ์นำมาใช้ พัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยงแก่ครูที่สนใจการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ครูที่เป็นวิทยากรหรือ เป็นพี่เลี้ยงเกิดความภาคภูมิใจและใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมการนำผลการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ประสบความสำเร็จ เผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม ให้ครูเกิดเกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจ เป็นที่ยอมรับนับถือแก่คนทั่วไป

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีโอกาสพัฒนาความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีโอกาสพัฒนาความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัย ให้ครูได้ศึกษาหาความรู้ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาใช้ในการพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งชี้แนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ไปในทิศทางที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

การส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้และปฏิบัติงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้และปฏิบัติงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการให้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้แก้ปัญหา นักเรียน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียน และให้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมวิธีการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูและนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า การให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ปรีกษา ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ โดยมีผู้บริหาร และครูวิชาการเป็นที่ปรึกษา แนะนำ ในโอกาสที่มีการประชุมประจำเดือนหรือประชุม วิชาการในสถานศึกษา และได้ดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อชี้แจง ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้ศักยภาพของครูที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา นอกจากนี้ได้ดำเนินการประสานงานกับศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่ การศึกษาเพื่อขอคำแนะนำ ในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ เพื่อช่วยให้การแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติการ ทำวิจัยในชั้นเรียนมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หาทางช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนหาทางช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์ โดยการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้ครูที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้มีความรู้ มีความเข้าใจ สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นนักพัฒนา เป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับผู้ใต้บังคับบัญชา จัดระบบการดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนได้ช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน กระตุ้นให้ครูเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ ศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นที่ยอมรับและมีคุณภาพ

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการประกาศยกย่อง ให้คำชมเชยหรือมอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ได้ส่งเสริมให้นำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูลงในวารสารประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาหรือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มีการกำหนดผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนพิจารณาความดีความชอบและการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมีขวัญกำลังใจที่จะพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนด้วย

การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยการใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้น ได้ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้เลื่อนตำแหน่งตามความรู้ความสามารถ เพื่อให้ครูที่มีความตั้งใจทำวิจัยในชั้นเรียน มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อให้ครูได้ใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนประกอบการทำผลงานทางวิชาการ

กำหนดให้ใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ อันเป็นการให้บำเหน็จความชอบส่งเสริมให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในตำแหน่งหน้าที่การงานจากการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตอนที่ 2 การรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจ ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ตามขอบข่าย 5 ด้าน จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ดังนี้

การศึกษาวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสำรวจโดยภาพรวมพบว่า

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดหรือนโยบาย ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการทำวิจัยในชั้นเรียน งบประมาณสนับสนุนมีน้อย อุปสรรคและสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงพอกับความต้องการของครูทั้งหมด และขาดการกำกับ ติดตาม การปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการยกย่อง ชมเชย ให้เกียรติครูที่มีความสามารถและประสพการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการสนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ไม่ดำเนินการส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จออกเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ดำเนินการจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ขาดการส่งเสริมให้ครูที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับการพัฒนา

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการส่งเสริมสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงานในการใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

6 ด้านอื่น ๆ พบว่า เป็นปัญหาที่เกิดจากครุมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาดันคว้าหาข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ครูขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี และขาดการกำกับติดตามประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้ปกครองยังไม่ให้ความร่วมมือด้านข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน ส่งผลให้การดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี สรุปสาระการดำเนินการ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครู และรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอ
โพธาราม จังหวัดราชบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิง
คุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์และการสำรวจ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู
วิชาการ และครูผู้สอน โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน
ของครู โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัย
ในชั้นเรียน และปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรี ที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2 แห่ง และไม่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2
แห่ง โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาแห่งละ 1 คน ครูวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 1 คน
รวม 12 คน

2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็น เพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์
เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม
จังหวัดราชบุรี โดยการส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา 13 คน ครูวิชาการ 13 คน และ
ครูผู้สอน 13 คน รวม 39 คน

3 นัดหมายผู้บริหารสถานศึกษาผู้ให้ข้อมูล 13 คน รวมกันสรุปประเด็นแนวทางการ
ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และให้ผู้บริหารสถานศึกษา
ตอบแบบสำรวจ 13 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ตามขอบข่าย 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมโดย ได้จัดทำข้อกำหนดหรือนโยบายอย่างชัดเจน โดยเน้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล ได้จัดทำโครงการในแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ดำเนินการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีการสรุปและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการกระตุ้นให้ครูที่มีความคิด ใหม่ ๆ มีการสนับสนุนเงินทุน จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ได้จัดให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาครูให้เป็นผู้นำกลุ่มเพื่อช่วยในการบุกเบิกความรู้ และการปฏิบัติงานการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีระบบการประเมินผลโดยประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ รวบรวมข้อมูลการวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้จัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู ร่วมกันหาความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จทุก ๆ ระดับของงานตั้งแต่ปัจจัยการดำเนินงานผลผลิตไปจนถึงผลกระทบ และได้ดำเนินการนิเทศติดตามและตรวจสอบผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจัดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดกระบวนการพิจารณาให้เอื้อต่อการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการของครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมโดย ได้ดำเนินการยกย่อง ชมเชย หรือมอบเกียรติบัตรให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนทุกคน หรือนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูส่งเข้าประกวด ได้ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ส่งเสริมให้ครูทุกคนเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ได้ส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงให้ครูที่มีความต้องการพัฒนาตนเอง มีการนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ประสบความสำเร็จส่งเข้าประกวด หรือจัดนิทรรศการให้ครู ชุมชน และผู้สนใจได้ชมเมื่อสิ้นปีการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำให้ครูเกิดกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของตน รวมทั้งเผยแพร่ผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมโดย ได้ดำเนินการจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัย ให้ครูได้ศึกษา จัดให้

มีการพบปะระหว่างครูที่มีการสอนวิชาเดียวกัน ชวชนเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนำเอาปัญหาที่เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเข้าประชุมปฏิบัติการของครูภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูได้รับความรู้และประสบการณ์นำไปประยุกต์ใช้ได้ นอกจากนี้ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความรู้ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มาเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ แก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการมองเห็น ให้ความสำคัญ คุณประโยชน์ของครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นการกระตุ้นให้ครู แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ นำมาใช้ประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียน การสอน

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ ดำเนินการส่งเสริมโดย ได้ดำเนินการจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้จัดประชุมประจำเดือนหรือประชุมเชิงวิชาการในสถานศึกษา เพื่อชี้แจง แนะนำ ให้คำปรึกษา หาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนางานการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่าง สม่าเสมอ ได้จัดระบบการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อดูแลแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยใน ชั้นเรียน โดยใช้ศักยภาพของครูที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา นอกจากนี้ได้ส่งเสริม การทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกันและกัน มีการสนับสนุนหนังสือ ตำรา เอกสารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งการส่งเสริมด้านการ มีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องใช้ เวลาส่วนใหญ่อยู่กับครู และมอบหมายให้ครูรับผิดชอบงานใหม่ ๆ กระตุ้นให้เขาเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบ ขยัน มีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ร่วมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นที่ยอมรับและมีคุณภาพ

5 ด้านส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการส่งเสริมโดย ดำเนินการมอบเกียรติบัตร ยกย่อง ชมเชยในที่ ประชุมครู นำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จ ลงในวารสารประชาสัมพันธ์ของ สถานศึกษา มีการกำหนดผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนการพิจารณาความ ดีความชอบ ได้ส่งเสริมการใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนประกอบการทำผลงานทางวิชาการ และได้ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงานโดยใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนปรับปรุง ตำแหน่งให้สูงขึ้น ซึ่งการส่งเสริมด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการให้บำเหน็จความชอบตามภาระหน้าที่ของครูที่เกิดจากผลของการที่ครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยใช้ผลงานการทำวิจัยของครู เป็นเกณฑ์ส่วนหนึ่งเพื่อพิจารณาความดีความชอบ และเพื่อการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครู ผู้คนให้สูงขึ้น

ตอนที่ 2 การรวบรวมปัญหาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน ตามขอบข่าย 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า การดำเนินการตามข้อกำหนดหรือนโยบาย และแผนปฏิบัติการ ไม่ประสบความสำเร็จเพราะขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ขาดงบประมาณ เงินทุน วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียน และขาดการกำกับติดตามการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง ทำให้การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบความสำเร็จ

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ดำเนินการยกย่อง ชมเชย ให้เกียรติครูที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการให้โอกาสครูแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และไม่ส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จออกเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป เพราะเห็นว่าเป็นการเสียเวลาในด้านการเรียนการสอนของครู

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูตระหนักในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนา ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ดำเนินการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับครูที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการส่งเสริมสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงานในการใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นของครู

6 ด้านอื่น ๆ พบว่า ครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ทั้งด้านการเรียนการสอน และงานพิเศษอื่น ๆ ไม่มีเวลาดำเนินการหาข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ครูขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี ขาดการกำกับติดตามและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลของเด็ก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ‘แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี’

ตอนที่ 1 แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล
ดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการสนับสนุนให้ครู
ได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้อย่างเต็มที่ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะเพื่อให้ได้
ทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ จะได้หาแนวทางแก้ไขได้อย่างถูกต้อง วิธีการของการให้ความ
ช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม ความสำคัญของการส่งเสริมการทำวิจัยใน
ชั้นเรียน ให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ การประชุมชี้แจงครูเพื่อให้ทราบ
นโยบาย หรือข้อกำหนดของสถานศึกษา การจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำ
วิจัยในชั้นเรียน การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน การติดตามผลการ
ปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อรับปัญหา ซึ่งในการบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จของ
งานวิจัยในโรงเรียนย่อมอยู่ที่ความต้องการของผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบาย หรือคำสั่งที่
ชัดเจน มีการจัดกำลังบุคลากร งบประมาณและวัสดุ ส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม (พัทยา สายหู
สุภางค์ จันทรวานิช, และ อุทุมพร ทองอุไทย 2526 : 54) ซึ่งสอดคล้องกับวราภรณ์ มณีบางกา
(2546 : 78) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับการประชุม ชี้แจง
ภารกิจและนโยบายการวิจัยของโรงเรียนให้ครูผู้สอนทราบอย่างทั่วถึง เนื่องจากพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีผลบังคับใช้ในวันที่
20 สิงหาคม พ.ศ. 2542 ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับนโยบายการทำวิจัยในชั้น
เรียน ให้ครูผู้สอนได้รับทราบเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว ซึ่งนโยบายยังเป็นตัวกำหนดทิศทาง
ในการวางแผนให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ลัสดา กองคำ (2541 : 44) ที่ได้ศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนให้ได้ผลที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำ
ผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัย
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมสนับสนุนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก
แหล่งข้อมูลในการทำวิจัย

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการยกย่อง ชมเชย ให้ครู
มีกำลังใจ และความภาคภูมิใจในผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง รวมทั้งการนำผลการทำ
วิจัยในชั้นเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับการให้
เกียรติ ยกย่องครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา
ต้องให้ความสำคัญของการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะในการส่งเสริม
ให้ครูในสาขาวิชาเดียวกันได้มีโอกาสปรับเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนซึ่งกัน

และกัน ผู้บริหารสถานศึกษายังต้องมีมาตรการที่จะสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ที่เด่นชัด การให้ความยอมรับในผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน จะเป็นไปในรูปการแสดงออกใน ทางบวก ซึ่งผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ จะมีความสำคัญและจะเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมได้ขึ้นอยู่กับ ความพึงพอใจต่อผลตอบแทน ซึ่งผลตอบแทนนั้นบุคคลจะต้องรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจาก พฤติกรรม และถ้าหากจะให้ผลตอบแทนมีผลกระทบต่อความพยายามของบุคคลหนึ่ง ๆ แล้ว เขา จะต้องรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับของกำลังความพยายามจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในผล ของการปฏิบัติงานของเขา (สมยศ นาวิการ 2521 149-150) และภิญโญ สาธร (2519 159) ให้ความ เห็นว่า ในการบริหารงานในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัย สิ่งจูงใจ 5 อย่าง คือ 1) สิ่งจูงใจเป็นวัตถุ เช่น เงินและสิ่งของ 2) สิ่งจูงใจเป็นโอกาส เช่น การ ให้โอกาสที่จะมีชื่อเสียงดีเด่น มีเกียรติ มีอำนาจประจำตัวมากขึ้น และโอกาสได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น 3) สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพของการทำงาน ซึ่งอาศัยวัตถุเป็นหลัก เช่น ให้นั่งทำงานที่ดี มีห้อง ทำงานส่วนตัว หรือวัตถุอย่างอื่นที่เป็นพิเศษ เพื่อสนองความดีความชอบ 4) สิ่งจูงใจที่เป็นสภาพ ของการทำงาน ซึ่งไม่เกี่ยวกับวัตถุ เช่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ 5) การบำรุงขวัญหรือกระตุ้นใจ และสร้างความรู้สึกให้เกิดกับครูทั้งหลายว่า คนมีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน อันเป็นการกระทำทุกวิถีทางที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดพฤติกรรมในทางที่ต้องการ และสอดคล้องกับ วิชัย โสสุวรรณจินดา (2531 75) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารควรมีหลักการเพื่อส่งเสริมกำลังใจให้แก่ ผู้ได้บังคับบัญชา ที่สำคัญคือ 1) บุคคลได้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานและกำหนดแนวทางการ ทำงานเอง เขาจะมีแรงจูงใจที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จมากขึ้น 2) คนเราต้องการได้รับการยกย่อง ชมเชยเสมอไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหนและตำแหน่งใด การยกย่องชมเชยที่เหมาะสมกับ แต่ละคนจะ เป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานที่ดี และ 3) การยกย่องชมเชยให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานได้ดีเด่น กว่าคนอื่น จะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้น และมีความมานะ พยายามมากขึ้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องชมเชยบ้างนั่นเอง

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการกระตุ้นให้ครูแสวงหา ความรู้ใหม่ ด้วยวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับมุมมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา ซึ่งครู ได้เห็นความจำเป็นของการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครู ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ในการที่จะกระตุ้นและ ส่งเสริมให้ครูมีการเปลี่ยนแปลงทักษะความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและทัศนคติ ควรจัดกิจกรรม ดต่อไปนี้ให้เป็นประจำต่อเนื่องกัน คือ 1 ประชุมครูก่อนปิดภาคเรียน 2 การประชุมปฏิบัติงาน ในระหว่างปิดภาคเรียนฤดูร้อนเพื่อสนองความต้องการของครู และสนับสนุนด้านการเงินสำหรับ ค่าใช้จ่ายให้กับครูที่มาประชุม 3 จัดให้มีสัปดาห์การสอนภายในโรงเรียน 4 มีการพบปะระหว่างครู ที่มีการสอนวิชาเดียวกัน ชั้นเดียวกัน มีกลุ่มศึกษาตามความสนใจ 5 นำเอาปัญหาหัวเรื่องที่

เกี่ยวกับการประชุมปฏิบัติการของครูภายในโรงเรียน กลุ่มศึกษา และการสาธิตการสอนไปประกอบเป็นเนื้อหาวิชาของรายวิชาที่ครูศึกษาในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยระหว่างปิดภาคฤดูร้อน และ 6 มีเจ้าหน้าที่ที่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครู เจ้าหน้าที่เหล่านี้จะต้องไม่วัดผลการทำงานของครู แต่เป็นผู้ร่วมงานกับครูในการวางแผนเพื่อจัดประสบการณ์และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งจะเป็นผลต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน (Foster 1968 291) และสอดคล้องกับวัลลภ กันทรัพย์ (2534 118) กล่าวว่า การนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมองโรงเรียน ในรูปของระบบ คือ มองให้เห็นความสัมพันธ์ภารกิจขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบโรงเรียน ทั้งในด้านปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตให้ชัดเจน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบโรงเรียน อาจเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัย หรือระดับกระบวนการ หรือระดับผลผลิต การวิจัยจะเข้ามามีส่วนช่วยในการหาคำตอบว่า ได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียน และสอดคล้องกับ บัญชา อึ้งสกุล (2537 42) ได้ให้ความเห็นว่า การให้ความสำคัญกับงานวิจัยในโรงเรียน เป็นการมองเห็นคุณค่าประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารต้องกระตุ้นให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการเอาใจใส่ดูแลเพื่อให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และทักษะการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนแนะนำ ช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้เล็งเห็นความจำเป็น และความสำคัญของการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดระบบงานในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู เช่น ความเป็นอิสระ กล้าคิด ค้นคว้า และวิจัยทดลองความคิดใหม่ ๆ การมีส่วนร่วมในการนิเทศเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู เทคนิควิธีการที่จะช่วยเสริมทักษะ และความสามารถทางการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู ซึ่งความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูศึกษาทดลองวิจัยเทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรม สาธิตวิธีการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสับเปลี่ยนกันเยี่ยมเยียนชั้นเรียนและสังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการ การประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผล และติดตามผลการประชุมปฏิบัติงาน การประชุมปรึกษาและการสาธิตการสอน จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อให้เกิดกำลังใจ ให้ครูมีเวลาว่างพอที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปรายปัญหาการสอน ให้ครูได้มีเวลาสำหรับงานสอนมากขึ้น ให้มีส่วนร่วมในการเลือกสื่อทัศนวัสดุ และอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือ หรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการสอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเยี่ยมห้องเรียน และจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะและค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปประชุมอบรมทางวิชาการ (Chester 1966 266) ซึ่งสอดคล้องกับ กิติ ตัญยคานนท์ (2532 60) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ผู้บริหาร

ที่เป็นนักพัฒนา มักใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับผู้ได้บังคับบัญชา และมอบหมายให้ผู้ได้บังคับบัญชา รับผิดชอบงานใหม่ ๆ กระตุ้นให้เขาเป็นตัวของตัวเอง รู้จักความรับผิดชอบ ขยันและมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่ดูแล เพื่อให้ครูผู้ทำวิจัยในโรงเรียนได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัย

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา โดยใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นเกณฑ์เพื่อพิจารณาความดีความชอบหรือการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของครูให้สูงขึ้น นอกจากนี้ได้ส่งเสริมให้นำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสภาพในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การใดก็ตามควรมีการให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งแก่ผู้ปฏิบัติงานดี ย่อมเป็นเครื่องจูงใจให้บรรดาผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน มีความกระตือรือร้นต่อการปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความขยันขันแข็ง มีความมั่นใจและกำลังใจที่ดี อันเป็นหลักของการให้บำเหน็จความดีความชอบแก่ข้าราชการ (สมพงษ์ เกษมสิน 2521 397) ซึ่งสอดคล้องกับเสนาะ ดิยาว์ สุปราณี ศรีฉัตรภิมุข และ นิยะดา ชุนหวงค์ (2527 144) กล่าวว่า การให้บำเหน็จความดีความชอบเป็นระบบของการประเมินผลที่จัดทำขึ้นเพื่อหาคุณค่าของบุคคลในแง่ของการปฏิบัติงาน และสมรรถภาพในการพัฒนาตนเอง โดยปกติผู้พิจารณา คือ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง การพิจารณาผลงานอาจไม่ทำเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงิน และไม่จำเป็นต้องอาศัยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การพิจารณาที่ใช้กันมาก คือ การพิจารณาผลงานที่ได้ทำโดยเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของงาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 6 ประการ คือ 1) เพื่อประเมินผลการทำงานของบุคคล 2) เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากร 3) เพื่อทำความเข้าใจกับฝ่ายนิเทศงาน 4) เพื่อเป็นแนวทางที่จะเปลี่ยนหน้าที่การงานของบุคลากร 5) เพื่อปรับปรุงค่าจ้างและเงินเดือน และ 6) เพื่อปรับปรุงโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น

ตอนที่ 2 การรวบรวมปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดหรือนโยบายและแผนปฏิบัติการในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการสนับสนุนงบประมาณ เงินทุน วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดการกำกับติดตามการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับวันทนา ชูช่วย (2534 71) ได้ศึกษาการทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการไม่ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน และงานวิจัยของนางพางา พิชัย (2543 82) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ

ในการทำวิจัยในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรไม่มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยให้กับครูผู้วิจัย

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้ดำเนินการยกย่อง ชมเชย ให้เกียรติครูที่มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้ครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน และไม่ส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะเห็นว่าเป็นการเสียเวลาในด้านการเรียนการสอน ซึ่งกิตติ ดยัคคานนท์ (2532 :123) ให้ความเห็นว่า ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมสิ่งจูงใจเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความรู้สึกอยากทำงาน ผู้บริหารควรใช้วิธีการชมเชย หัวหน้าที่จะต้องชมเชยผู้ปฏิบัติงานในโอกาสที่เหมาะสม และเป็นการเพิ่มกำลังใจในการทำงานให้แก่เขา การยกย่องให้เกียรติและให้การยอมรับจะทำให้ผู้ได้บังคับบัญชามีความภาคภูมิใจ

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูตระหนักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่ส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาและขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งบัญชา อึ้งสกุล (2537 :93) ได้วิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีข้อจำกัดในการคิดวางแผนการจัดอบรม โดยเฉพาะการประสานงานกับวิทยากรที่จะมาช่วยครูให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการวิจัย ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการเรียนศรัทธาและความเชื่อถือ

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารบางแห่งไม่ได้ดำเนินการจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริมให้ครูที่ไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนได้รับการพัฒนา จึงทำให้ครูขาดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2534 :3) ได้ระบุว่า ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถในการวิจัย รวมทั้งขาดเทคนิค และการให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัยในสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพ

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารบางแห่งไม่ได้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงาน ซึ่งเพียงใจ พรหมทัศนานนท์ (2541 :43) กล่าวว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของอาจารย์ในโรงเรียน เป็นบ่งชี้ถึงความชอบตามภาระหน้าที่ของอาจารย์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ผลงานการวิจัยของอาจารย์เป็นเกณฑ์ เพื่อการพิจารณาความดีความชอบ หรือการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานของอาจารย์ให้สูงขึ้น

6 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เป็นการนำปัญหาที่พบที่เกิดจากตัวครูเอง ซึ่งนอกเหนือจากงานด้านการเรียนการสอนแล้ว ครูยังต้องรับผิดชอบงานพิเศษอื่น ๆ ทำให้ครูมีภาระงานต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีเวลาค้นคว้าหาข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ครูขาดความชำนาญการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย วงศ์เกษม (2519 :117) กล่าวว่า ครูมีเวลาไม่เพียงพอต่อการพัฒนาตนเองให้มี

ความสามารถในการดำเนินการวิจัย การปฏิบัติการกิจที่มากเกินไป เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูไม่มีเวลาวิจัย และสอดคล้องกับมโนัส ไซยศักดิ์ (2544 : 54) กล่าวว่า ครูยังมีปัญหาในเรื่องขาดความรู้ เรื่องการวิจัย ไม่เห็นคุณค่าการวิจัย เห็นว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก ขาดผู้แนะนำ ขาดเอกสารที่เป็นแบบอย่าง และครูไม่มีเวลาจะทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ดังนี้

1 ผู้เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงาน การทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นโดยจัดให้มีการอบรม ประชุม สัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนครูให้ใช้สื่อ อุปกรณ์ และเทคนิคใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนในเชิงการวิจัยทุกวิชา

3 สถานศึกษาควรจัดเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ศึกษา จัดทำปายินเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู นักเรียนและผู้ปกครอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โดย การดำเนินการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1 ควรศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา

2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง เพื่อจะเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล ภูประเสริฐ (2535) แนวทางการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาผลงานวิชาการ เอกสารรายงาน
การวิจัยทางการศึกษา อันดับที่ 134/2535 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
ลายเอกสาร

_____ (2544) การบริหารวิชาการในสถานศึกษา กรุงเทพฯ บริษัทที่ปส์พับลิเคชั่น จำกัด
กรมวิชาการ (2533) นโยบายและแนวทางการวิจัยการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมของ
กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ cursalaadprao

_____ (2542) วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา
กรมสามัญศึกษา (2532) การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน เอกสารลำดับที่ 5
กรุงเทพฯ ม ป พ

_____ (2542) ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนหน่วยที่ 1
ความหมายและความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพฯ หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมฯ

กระทรวงศึกษาธิการ (2534) นโยบายและแนวทางการวิจัยทางการศึกษาศาสนาและ
วัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 2 พ ศ 2535-2539 กรุงเทพฯ cursalaadprao

_____ (2542) นโยบายและแนวทางการวิจัยทางการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
กรุงเทพฯ กระทรวงศึกษาธิการ

_____ (2543) เอกสารชุดวิชาเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์การศาสนา

_____ (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ ศ 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ ศ 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์

กองวิจัยทางการศึกษา (2533) เส้นทางใหม่ของการวิจัยพัฒนา กรุงเทพฯ cursalaadprao
เอกสารการวิจัยทางการศึกษาอันดับที่ 107/2533

_____ (2537) การติดตามประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัย ปีงบประมาณ 2535-
2536 ของกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ cursalaadprao

กาญจนา วัฒนา (2544) การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นครปฐม สถาบัน
พัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กิติ ดยัคคานนท์ (2532) นักบริหารทันสมัย กรุงเทพฯ บัดเดอร์ฟลาย

โกวิท ประวาลพฤษ (2531) ยุทธวิธีสายแหง กรุงเทพฯ อมรินทร์พริ้นติ้ง

- ชลดา จิตติวัฒนพงศ์ (2536) การจัดการศึกษาไทยในทศวรรษหน้า มุมมองของผู้เชี่ยวชาญ 41 ปี กรมวิชาการ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- ชัยพจน์ รักราม (2544, พฤษภาคม) กว่าจะรู้วักจี้ก็ทำวักจี้เสร็จเสียแล้ว วารสารวิชาการ 4(5) 39-44
- ชูศรี วงศ์รัตนะ, และคนอื่น ๆ (2544) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กรุงเทพฯ บริษัททิปส์พับลิเคชั่น จำกัด
- นางพนา พิชัย (2543) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร วิทยานิพนธ์ คม (การบริหารการศึกษา) กำแพงเพชร บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร ถ่ายเอกสาร
- นทีทิพย์ สมเกียรติกุล (2533) “การพัฒนาองค์กร” ใน เอกสารการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรทางการศึกษา เอกสารหมายเลข 1 หน้า 1/1-1/7 กรุงเทพฯ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- นภาพร สิงห์หัต (2531) การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ปรินูณานิพนธ์ กตม (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- บัญชา อึ้งสกุล (2537) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ปรินูณานิพนธ์ กตม (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- _____บัญชา อึ้งสกุล (2539, เมษายน-มิถุนายน) “บทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน,” วารสารพัฒนาหลักสูตร 3(14) 61-73
- บัญชา แสนทวี (2544) วิจัยในชั้นเรียน จากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ กรุงเทพฯ วัฒนาพานิช
- ประภัสสร วงษ์ดี (2540) กระบวนการและการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษาเชิงสำรวจและรายกรณี วิทยานิพนธ์ คม (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร
- ประวิตร เอรารวรรณ์ (2542) การวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพฯ ดอกหญ้าวิชาการ
- พยุงค์กัฏ์ จันทรสุรินทร์ (2541, สิงหาคม) “การวิจัยในชั้นเรียน ทางเลือกใหม่ของการนิเทศการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา,” วิชาการ 1(8) 2-12
- พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์ (2532) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- พร้อมพรรณ อุดมสิน (2542) ประมวลบทความการเรียนรู้การสอนและการวิจัย กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัทยา สายหู, สุภางค์ จันทรวานิช, และ อุทุมพร ทองอุไทย (2526, สิงหาคม-กันยายน)

“สภาพการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทย” ขาวสารวิจัยการศึกษา 6(6) 23-24
 เพ็ญใจ พรหมเทศนานนท์ (2541) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิต ที่มีต่อการส่งเสริมการ
 วิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปริญญาโท กศ ม (การอุดมศึกษา)
 กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร

ภิญโญ สาร (2519) หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ วัฒนาพานิช

มนวิภา อนันตเศรษฐกุล (2538) การวิเคราะห์นโยบายและติดตามผลการวิจัยของสถาบัน
 เทคโนโลยีราชมงคล ในช่วงแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 6 (พ ศ 2530-
 2534) ปริญญาโท กศ ด (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร

มนัส ไชยศักดิ์ (2544, กรกฎาคม) ผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน
 วารสารวิชาการ 4(7) 54-68

รัตนา ศรีเหรียญ (2544, มิถุนายน) การวิจัยในชั้นเรียน เส้นทางสู่วิชาชีพครู 3(2) 84-97

รุ่ง เจริญจิต, และ กนก จันทรขจร (2534) การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา กรุงเทพฯ
 กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ เอกสารการวิจัยการศึกษาด้านที่ 107/2534

โรงเรียนชุมชนวัดเฉลิมอาสน์ (2546) รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2546
 ราชบุรี ม ป พ

โรงเรียนบ้านเนินม่วง (2546) รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2546 ราชบุรี
 ม ป พ

โรงเรียนบ้านหนองครึม (2546) รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2546 ราชบุรี
 ม ป พ

โรงเรียนวัดหนองมะค่า (2546) รายงานการตรวจสอบคุณภาพโรงเรียน ปีการศึกษา 2546
 ราชบุรี ม ป พ

ลัสดา กองคำ (2541) การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนใน
 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ ศษ ม (การบริหาร
 การศึกษา) ขอนแก่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถ่ายเอกสาร

วราภรณ์ มณีบางกา (2546) บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
 ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร
 ปริญญาโท กศ ม (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร

วันทนา ชูช่วย (2533) การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
 กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ คม (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร

วัลลภ กันทรพัญ์ (2531 กรกฎาคม-กันยายน) “บทบรรณาธิการ” วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา 18(3) 19

_____ (2534) แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน กรุงเทพฯ โรงพิมพ์
การศาสนา

วิชัย ดันติรี (2534) การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เอกสารการวิจัยทางการศึกษา
อันดับที่ 107/2534 กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ ภายใต้เอกสาร

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2531) ความลับขององค์การ ฝ่ายวิชาการและพัฒนาระบบงาน,
ธนาคารกรุงเทพ

สมใจ จิตพิทักษ์ (2534) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ” บทความอภิปริญญาบัตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต การศึกษา
มหาบัณฑิต วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2532 บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ โรงพิมพ์อักษรไทย

สมชาย วงศ์เกษม (2519) บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาบัตร กศ ม (การอุดมศึกษา)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายใต้เอกสาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2521) การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช

สมยศ นาวิการ (2521) การพัฒนาองค์การและการจูงใจ กรุงเทพฯ ดวงกลม

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ (2543) ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ กรุงเทพฯ วัฒนาพานิช

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 (2546) ข้อมูลสารสนเทศปีการศึกษา 2546
ราชบุรี สำนักงานฯ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) นโยบายการวิจัยของสำนักงานคณะ
กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2542-2544) กรุงเทพฯ การศาสนา

_____ (2543) การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ กรุงเทพฯ
โรงพิมพ์การศาสนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536) สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย
กรุงเทพฯ อมรินทร์พริ้นติ้ง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2540) มาตรฐานกำหนดตำแหน่งบริหารในสถานศึกษา
กรุงเทพฯ สำนักงานฯ

สุนทร สุนันท์ชัย (2527) “การส่งเสริมความรู้ของครู” คู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ภายใต้เอกสาร

- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2538) รายงานการวิจัยเรื่องแนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพฯ ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถ่ายเอกสาร
- สุวิมล วงวานิช (2545) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน กรุงเทพฯ โรงพิมพ์อักษรไทย
เสนาะ ดิเยาว์, สุปราณี ศรีจันทร์ภูมิข, และ นิยะดา ชุนหวงศ์ (2527) การบริหารงานบุคคล
กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่ายเอกสาร
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2539) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ประมวลสาระชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตบริหารการศึกษา นนทบุรี มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช
- อัจฉรา สรรวาสี (2540 มิถุนายน-กรกฎาคม) การวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม ข้าราชการ
ครู 17(5) 15-17
- อุทุมพร จามรมาน (2537) การวิจัยการบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาศึกษาศาสตร์
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ (2537) การวิจัยของครู (Action Research) กรุงเทพฯ ฟันนี่
- เอกชัย กิสุขพันธ์ (2530) การบริหารทักษะและการปฏิบัติ กรุงเทพฯ รุ่งเรืองสาส์น
- Blake, et al (1981) *The Academic Administrator Grid* San Francisco Jossey Bass
Publishing
- Chester, Nolte M (1966) *An Introduction to School Administration Selected Reading*
New York the McMillan Company
- Field, J (1997) *Classroom Research* ELT Journal 51 (April) pp 192–193
Webpage <http://ednet2.car.chula.ac.th> (August 2 1999)
- Flippo, Edwin B (1966) *Management A Behavioral Approach* Boston Allyn and
Bacon Inc
- _____ (1971) *Principle of Personnel Management* 3rd ed New York McGraw-Hill
- Foshay, A W (1998) *Action Research in the Nineties* The Educational Forum
(Winter) pp 108–112 Webpage <http://ednet2.car.chula.ac.th> (August 2,
1999)
- Foster, Richard L (1968, January) "The Search for Change," *Educational Leadership*
25 (14) 28–29
- Gibb, Jack R (1969) "Dynamics of Leadership," in Thomas J Sergiovanni
Organizations and Human Behavior Focus on School Pp 316-320 New York
McGraw-Hill
- Gilmer, Von Haller B , et al (1960) *Industrial Psychology* 2nd ed , New York
McGraw-Hill Co

- Gwnedolyn, Mettetal, & Peggy, Cowen (2000) *Assessing Learning through Classroom Research* The Supporting Teachers as Researchers Project
South Bend, IN Indiana University at South Bend Indiana
- Harris, Ban M (1969) *In-Service Education A Guide to Better Practice* Englewood Cliffs, New Jersey Prentice-Hall Inc
- Hass, C Glen, (1947) "In-service Education Today," *In-Service Education* Fifty-Sixty Yearbook of the National Society for the Study of Education Pp 13-34, Chicago the University of Chicago Press
- Herzberg, Frederick (1959) Barnard Mausner and Barbara Bloch Snyderman *The Motivation to Work* 2nd ed , New York John Wiley and Sons, Inc
- Johnsan, C S , & Kromann-Kelly, L (1995) Using Action Research to Assess Instruction *Readign Horizons* Vol 35 (3) 199-208 Webpage <http://ednet2.car.chula.ac.th> (August 2, 1999)
- Kopelman, Richard E (1986) *Managing Productivity in Organizations A Practical People – Oriented Perspective* New York McGraw-Hill Book Company
- Kyate, G C (1960) *How to Supervise* Boston Houghton Mifflin Co
- Latham, G P , & K N Wexley (1981) *Increasing Productivity through Performance Appraisal* Reading, Massachusetts Addison-Wesley
- Lewin M (1996) *Understanding Psychological Research* New York John Wiley & Sons
- Likert, Rensis (1970) *New Patterns of Management* City Management and Motivation Penguin Book Ltd
- Lovell, R B (1980) *Adult Learning* New York John Wiley & Sons, Inc
- McClarney, William J (1964) *Management Training* Homewood, Illinois Richard D Irwin Inc
- McClelland, David C (1961) *The Achieving Society* Princeton, New Jersey Van Nostrand
- Moomaw, W Edmund (1984) "Participatory Leadership Strategy," *In Leadership Roles of Chief Academic officers* Pp 22-28 edited by David G Brown, San Francisco Jossey-Bass, Inc
- Murry, H A (1938) *Explorations in Personality* New York Oxford University Press
- Pfiffner, John M , & Frank P Sherwood (1965) *Administrative Organization* Englewood Cliffs, N J Prentice Hall Inc
- Porter, L W , & E E Lawler (1968) *Managerial Attitudes and Performance* Illinois Richard D Irwin, Inc

- Reiner, Kathleen (1998, May) *Developing a Kindergarten Phonemic Awareness Program* An Action Research Project *Reading Teacher* 52 (1) 70
- Schmitz, G L (1976) 'Job Satisfaction among Secondary School Administrators' *Educational Administration Quarterly* 5 (7) 61-80
- Steers, Richard M and Lyman W Porter (1979) *Motivation and Work Behavior* New York McGraw-Hill Book Company
- Tabachnick, B , Robert, Zeichner, & Kenneth M (1999 July) *Idea and Action Action Research and the Development of Science Education* p 309
- Waworuntu, Bob (1986) *The Research Productivity of Faculty in Indonesia Public Higher Education* New York State University of New York
- Whisler, Thomas L , & Shirley F Harper (1972) *Performance Appraisal* New York Holt, Rinehart and Winston, Inc

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

- 1 อาจารย์ ดร. มารศรี สุธานี
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2 นายชัยวัฒน์ แสงออน
ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ 8 โรงเรียนบ้านหนองขวาง อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- 3 นายวุฒิชัย บุญหล้า
ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ 7 โรงเรียนวัดพเนินพลู อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- 4 นายวินัย บัวแดง
ศึกษานิเทศก์ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2
- 5 นางอำไพ อยู่สบาย
อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดราษฎร์ศุภมานันท์ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร 5731, 5618

ที่ ศธ 0519 12/3/7

วันที่ // มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแกวท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์มารศรี สุธานี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ให้ นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519 12/๓/๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

// มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายวินัย บัวแดงศึกษานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ให้ นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9840608

ที่ ศธ 0519 12/5/7

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1/ มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองขวาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์ให้ นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิต โทรศัทพ์ มือถือ 09-9840608

ที่ ศธ 0519 12/ร/ร

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

// มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดพนเนินพล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิตยระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ให้
นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท มือถือ 09-9840608

ที่ ศธ 0519 12/3/6

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑/ มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์ศุภณัฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์อำไพ อยู่สบาย เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ให้ นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิต โทรศัพท มีือือ 09-9840608

ที่ ศธ 0519 12/ ๕๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มกราคม 2548

เรื่อง ขออนุญาตออกร่างเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

เนื่องด้วย นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ครูวิชาการ และครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ตอบแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ในระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตออกร่าง ได้โปรดพิจารณาให้ นายลัทธศักดิ์ แพรสาขทอง ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-9840608

ภาคผนวก ค
เครื่องมือเพื่อการวิจัยและการสรุปประเด็น

**แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา และครูเพื่อการวิจัย
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี**

คำชี้แจง

1 แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

2 ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

3 แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของครูและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

ตอนที่ 3 แบบสำรวจเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู รวม 5 ด้าน ได้แก่

- 1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- 5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายลัทธศักดิ์ แพรสายทอง

นิสิตปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและครูผู้สอน
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำในการตอบ โปรดเขียนข้อความเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของท่าน

ชื่อ	ชื่อสกุล	
ตำแหน่ง	โรงเรียน	
วุฒิการศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	ปี
ประสบการณ์การอบรมสัมมนา	ครั้ง	

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

คำแนะนำในการตอบ โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาของท่าน ใน 5 ด้าน ดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.1 โรงเรียนของท่านได้จัดให้มีข้อกำหนดหรือนโยบาย ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ ถ้ามี มีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

1 2 โรงเรียนของท่านได้จัดทำแผนปฏิบัติการการวิจัยเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ ถ้ามี มีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

1 3 โรงเรียนของท่านได้สนับสนุนเงินทุน จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เอกสาร ตำรา เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

- 1.4 โรงเรียนของท่านได้ติดตามผลการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือนโยบาย และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการการวิจัยหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

- 2.1 โรงเรียนของท่านให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยให้การยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรหรือรางวัล แก่ครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

2.2 โรงเรียนของท่านจัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้ และประสบการณ์ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

2.3 โรงเรียนของท่านส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

2.4 โรงเรียนของท่านส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหรือไม่ และมี แนวทางการดำเนินการอย่างไร

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

3.1 โรงเรียนของท่านส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีโอกาพัฒนาความรู้ด้านการทำวิจัย ในชั้นเรียน ด้วยวิธีการให้ครูอ่านเอกสาร ตำรา ประชุม อบรม สัมมนา หรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

- 3 2 โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ และปฏิบัติงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
- 4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน--
- 4 1 โรงเรียนของท่านจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ ปรึกษา ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

4.2 โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หาทางช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้มีโอกาสดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน

5.1 โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการให้รางวัล ยกย่อง ชมเชย พิจารณาให้ความดีความชอบหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

52 โรงเรียนของท่านส่งเสริม สนับสนุน แนะนำช่วยเหลือ ให้ครูมีโอกาสดำเนินงานในหน้าที่การงาน เช่น การเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือไม่ และมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

6 ปัญหาและอุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง

7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 3 แบบสำรวจเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

คำแนะนำในการตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ท่านได้ปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาของท่าน ท่านสามารถทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ได้มากกว่า 1 ข้อ

- 1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 1.1 มีข้อกำหนดหรือนโยบายในด้านการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 1.2 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 1.3 มีการสนับสนุนเงินทุน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 - [] 1.4 มีการรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 1.5 มีการติดตามผลการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือนโยบาย
 - [] 1.6 อื่น ๆ (ระบุ)
- 2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 2.1 มีการยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตร หรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

- [] 2 2 มีการให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้ และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 2 3 มีการส่งเสริมให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ หรือ เป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
 - [] 2 4 มีการส่งเสริมให้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ ประจักษ์แก่คนทั่วไป
 - [] 2 5 ให้ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอนโยบายในการบริหารงานการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 2 6 อื่น ๆ (ระบุ)
- 3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- [] 3 1 มีการส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อ การเรียนการสอน
 - [] 3 2 มีการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อ ปรับปรุงการเรียนการสอน
 - [] 3 3 มีการส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสารอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 3 4 จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางปฏิบัติการทำวิจัย ในชั้นเรียน
 - [] 3 5 นำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อวางแผนการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา
 - [] 3 6 อื่น ๆ (ระบุ)
- 4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- [] 4 1 มีการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือ และช่วยแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
 - [] 4 2 มีการส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หาทางช่วยเหลือครู ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - [] 4 3 มีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การทำวิจัย ในชั้นเรียน
 - [] 4 4 มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
 - [] 4 5 มีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการวิจัย เช่น สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน
 - [] 4 6 อื่น ๆ (ระบุ)
- 5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
- [] 5 1 มีการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการให้รางวัล ยกย่อง ชมเชย พิจารณาให้ความดีความชอบ

- [] 5 2 มีการส่งเสริมสนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นโดยใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน
- [] 5 3 มอบหมายภาระหน้าที่ให้ครูผู้มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้รับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงขึ้น
- [] 5 4 ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ
- [] 5 5 ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถสลับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น
- [] 5 6 อื่น ๆ (ระบุ)

สรุปประเด็น

แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ผลการสรุปประเด็น จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ตามแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน

การจัดให้มีข้อกำหนดหรือนโยบาย จากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 11 แห่ง สถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ 2 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- มีการกำหนดนโยบาย เพื่อแก้ปัญหาเด็กเป็นรายบุคคล
- มีการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ครูทำวิจัยในชั้นเรียนคนละ 1 เรื่อง/ปีการศึกษา
- มีการทำวิจัยหน้าเดียว
- จัดอบรมครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ติดตามและรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ไม่ได้จัดทำข้อกำหนดหรือนโยบาย แต่มีการประชุมชี้แจงเพื่อนำมาปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน

การจัดทำแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน จากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 6 แห่ง สถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ 7 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
- มีการประชุมวางแผน และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
- มีการสรุปและประเมินผลโครงการ
- มีแผนงานโครงการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
- มีการจัดนิทรรศการการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาอื่น
- มีการส่งเสริมครูให้เข้ารับการอบรมสัมมนาตามแผนปฏิบัติการ

ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่มีการประชุมมอบหมายงานให้ดำเนินการทำวิจัยในชั้น

เรียนและมีการรายงานผลเมื่อสิ้นปีการศึกษา จัดทำโครงการพัฒนาชั้นเรียน แต่มีการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน

การสนับสนุนเงินทุน จัดหาอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จาก
กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 13 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- การสนับสนุนเงินทุนให้ครูที่สนใจใฝ่เรียนรู้เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
- สนับสนุนเงินทุนในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา
- จัดหาคอมพิวเตอร์ เอกสาร ตำรา เพื่อให้ครูศึกษาค้นคว้าข้อมูลการทำวิจัยในชั้นเรียน
- จัดหาเครื่องถ่ายเอกสารเพื่ออำนวยความสะดวกด้านข้อมูล
- มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา

การติดตามผลการปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตาม
ข้อกำหนดหรือนโยบาย จากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 13 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- มีการติดตามการปฏิบัติแผนการนิเทศ ซึ่งได้กำหนดไว้เป็นรูปแบบที่ชัดเจน
- มีการติดตามในการประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา
- มีการรายงานผลการทำวิจัยในชั้นเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา
- มีการนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูจัดนิทรรศการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- มีการนิเทศติดตามและตรวจสอบผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน
- มีการติดตามประเมินผลและนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้การยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรหรือรางวัลแก่ครูผู้ทำวิจัยใน
ชั้นเรียน จากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 9 แห่ง
สถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ 4 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- มีการยกย่อง ชมเชย โดยมอบเกียรติบัตรแก่ครูผู้วิจัยในชั้นเรียนทุกคนเมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปีการศึกษา
- ยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลงานส่งประกวดในระดับสถานศึกษา/เขตพื้นที่การศึกษา

- ยกย่อง ชมเชยครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนในที่ประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา
 - มีการมอบรางวัลแก่ครูผู้ชนะการประกวดการทำวิจัยในชั้นเรียน
- สวนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก มีแนวทางที่จะส่งเสริมให้ศึกษา

ตัวอย่างผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อจะได้มีแนวทางการดำเนินการ

การให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้และประสบการณ์ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 13 แห่ง

แนวทางส่งเสริม

- จัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์เป็นระดับ ชวงชั้น
- มีการจัดประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการ
- จัดประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา
- มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในทุกฝ่ายงานเพื่อชี้แจง ปรีกษาหรือ การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเยี่ยมชั้นเรียน
- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งในและนอกสถานศึกษา
- มีการจัดนิทรรศการผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ เสริมประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอด ความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยง จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 9 แห่ง สถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ 4 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้หรือเป็นพี่เลี้ยงแก่ครูที่มาศึกษาดูงานใน สถานศึกษา
- ถ่ายทอดความรู้ในที่ประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา
- เป็นวิทยากรในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน
- เป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- เป็นผู้นิเทศภายในให้คำแนะนำการทำวิจัยในชั้นเรียน

สวนสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ยังขาดครูที่มีความรู้ความสามารถ
ยังขาดครูที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จะเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ สถานศึกษาส่งเสริมโดยการ
จัดหาเอกสารให้ศึกษา นำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูที่มีผลงานเด่นมาให้ศึกษา

**การนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับแก่คน
ทั่วไป** จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 9 แห่ง สถานศึกษาที่
ไม่ดำเนินการ 4 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริมโดยการนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเผยแพร่แก่ผู้ที่มาศึกษา
ดูงานการทำวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา
- มีการนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จส่งเข้าประกวด
- มีการจัดนิทรรศการให้ครู ชุมชน และผู้สนใจได้ชมเมื่อสิ้นปีการศึกษา

สวนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจาก ยังไม่มีผลงานการทำวิจัยในชั้น
เรียนของครูที่ประสบความสำเร็จและสามารถเผยแพร่ได้

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีโอกาสด้านความรู้ด้านการทำวิจัย

ในชั้นเรียน จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 13 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริมโดยการจัดหาหนังสือ ตำรา เอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวกับการทำวิจัย
ในชั้นเรียนให้ครูได้ศึกษา
- มีการส่งครูเข้ารับประชุม การอบรม สัมมนา
- มีการเชิญผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้
แก่ครู
- มีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน
- ส่งเสริมให้ครูศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน

**การส่งเสริมให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้และปฏิบัติงานด้านการทำ
วิจัยในชั้นเรียน** จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 12 แห่ง
สถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ 1 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริมโดยการให้ครูนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในการแก้ปัญหา
นักเรียน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียน
- นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

ส่งเสริมวิธีการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูและนำผลการ
ทำวิจัยในชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้

สวนสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก ครูยังไม่มีผลการทำวิจัยในชั้นเรียนที่
สามารถนำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ประโยชน์ได้

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ปกป้อง ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดจาก
การปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียน จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่
ดำเนินการ 13 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริมโดยการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ โดยมีผู้บริหาร และครูวิชาการ
เป็นที่ปรึกษา แนะนำ
- มีการประชุมประจำเดือนหรือประชุมวิชาการในสถานศึกษาเพื่อชี้แจง
แนะนำ ให้คำปรึกษา หาแนวทางแก้ปัญหาและพัฒนางาน
- มีการประสานงานกับศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อขอคำแนะนำ
- มีการนิเทศภายในและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้ศักยภาพของครูที่มีอยู่ให้
เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

การส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หาทางช่วยเหลือ
ครูที่ไม่มีประสบการณ์ จากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ
13 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ส่งเสริมโดยให้ครูที่มีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนช่วยเหลือ ให้
คำแนะนำเพื่อนครูอยู่เสมอ
- ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน
- มีการสนับสนุนหนังสือ ตำรา เอกสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
ในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ส่งเสริมการนิเทศภายในเพื่อให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัย
ในชั้นเรียน

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน จากสถานศึกษากลุ่ม
ตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 11 แห่ง สถานศึกษาที่ไม่
ดำเนินการ 2 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- โดยการมอบเกียรติบัตร ชมเชยในที่ประชุมครูประจำเดือนของสถานศึกษา
- มีการประกาศยกย่องและนำผลงานการทำวิจัยลงในวารสารประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา
- มีการกำหนดผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนพิจารณาความดีความชอบ
- ส่งเสริมการใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนประกอบการทำผลงานทางวิชาการ

สวนสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูยังไม่ประสบความสำเร็จ แต่ผู้บริหารก็ให้กำลังใจในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความเหมาะสม

การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่

การงาน สถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง 13 แห่ง มีสถานศึกษาที่ดำเนินการ 11 แห่ง สถานศึกษาไม่ดำเนินการ 2 แห่ง

แนวทางการส่งเสริม

- ให้ใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้น
- ส่งเสริม สนับสนุนให้เลื่อนตำแหน่งตามความสามารถ

สำหรับสถานศึกษาที่ไม่ดำเนินการ เนื่องจาก การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูยังไม่ประสบความสำเร็จ ไม่สามารถใช้เป็นผลงานการปรับปรุงตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

- ขาดการดำเนินการตามข้อกำหนดหรือนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ไม่จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ขาดงบประมาณ เงินทุน วัสดุอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียน
- ขาดการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำการวิจัยในชั้นเรียน
- ไม่ให้โอกาสครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน
- ขาดการจัดระบบดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ ช่วยแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- ขาดการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูนำผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนออกเผยแพร่
- ครูมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าและจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

- ครูขาดประสบการณ์การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน
- ครูขาดความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี
- ขาดการกำกับติดตามและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

ผลการสรุปประเด็นจากแบบสำรวจ แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ตามแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี มีดังนี้

1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีข้อกำหนดหรือนโยบายในด้านการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการสนับสนุนเงินทุน จัดหาอุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ให้เป็นไปตามที่กำหนด หรือนโยบายโดยการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมโยการให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยให้การยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตรแก่ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านความรู้ และประสบการณ์ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการจัดประชุม สัมมนาทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นพี่เลี้ยงในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการส่งครูเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการกับหน่วยงานอื่น ๆ สนับสนุนให้นำผลการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ไปเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับแก่คนทั่วไป ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมการนำเสนอนโยบายการบริหารงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน การส่งผลงานการทำวิจัยที่เสร็จแล้วไปลงวารสารการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3 ด้านการให้ความสำคัญกับครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมโดยการให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการแนะนำให้ครูอ่านหนังสือ ตำรา เอกสาร และวารสารอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ เพื่อวางแผนการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา

4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมโดยการจัดระบบการดูแลเอาใจใส่ โดยการให้คำแนะนำ ปรึกษาหารือและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู มีการส่งเสริมให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้การช่วยเหลือครูที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการวิจัย

5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมโดยการส่งเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการให้รางวัล ยกย่อง ชมเชยและพิจารณาความดีความชอบ ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำช่วยเหลือให้ครูมีโอกาสดำรงตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยการส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูมีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความรับผิดชอบในงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถที่สูงขึ้น ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถสับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น

ภาคผนวก ง

รายชื่อสถานศึกษาที่ทดลองใช้เครื่องมือและกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน
1	วัดดอนเสลา	บ้านโป่ง	ใหญ่
2	วัดมาบแค	บ้านโป่ง	กลาง
3	วัดตาผา	บ้านโป่ง	เล็ก

รายชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย

ที่	ชื่อโรงเรียน	อำเภอ	ขนาดโรงเรียน
1	วัดนางแก้ว	โพธาราม	ใหญ่
2	วัดทามะขาม	โพธาราม	ใหญ่
3	วัดสนามชัย	โพธาราม	กลาง
4	วัดคงคาราม	โพธาราม	กลาง
5	วัดศรีประชุมชน	โพธาราม	กลาง
6	วัดชัยรัตน์	โพธาราม	กลาง
7	วัดสมณะ	โพธาราม	กลาง
8	วัดเขาพระ	โพธาราม	กลาง
9	วัดระฆังทอง	โพธาราม	กลาง
10	บ้านเกาะตาพูด	โพธาราม	กลาง
11	ชุมชนวัดบ้านเลือก	โพธาราม	เล็ก
12	บ้านหนองกระทุ่ม	โพธาราม	เล็ก
13	วัดจอมปราสาท	โพธาราม	เล็ก

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายลัทธศักดิ์ แพรสายทอง
วัน เดือน ปีเกิด	13 พฤษภาคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	73 หมู่ 6 ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านเขาแหลม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ ศ 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศราชบุรี
พ ศ 2520	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป กศ สูง ภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี
พ ศ 2526	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ บ การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี
พ ศ 2548	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ ม การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ